

Geriausias darbo žmonių laikraštis
"LAISVĖ"
Eina du sykiai savaitė: Utarninė ir Pė-
nyčio. Leidžia Lietuvos Ko-ope-
ratyviška Spaudos Bendrovė.

PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir užrubežiuose 3.50

PUSEI METŲ:
Amerikoje \$1.00
Kanadoje ir užrubežiuose 1.75

Apgarsinimų kainos ant užlauso
"LAISVĖ"
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

LAISVĖ

The Lithuanian semi-weekly
"LAISVĖ"
Published by
The Lithuanian Co-operative Pub. Society
(Inc.), every Tuesday and Friday
at Brooklyn, N. Y.

YEARLY SUBSCRIPTION RATE:
In the United States \$2.00
To Foreign Countries 3.50

Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

No. 74.

Telephone 5281 Greenpoint

BROOKLYN, N. Y., 14 Rugsėjo (September), 1915 m.

Telephone 5281 Greenpoint

V Metas

UKMERGĖS PAVIETO MIESTELIAI SUDEGE. NAUJA MINISTERIJA RUSIJOS. TEUTONAI VERŽIASI LINK KIEJOVO. AUSTRAI UŽĖMĖ TVIRTOVĘ DUBNO.

PO VOKIEČIŲ GERIAU?
Ar geriau po prusais? Nežinome, bet paklausykite, ką sako vienas ūkininkas nuo Marijampolės, kuris papuošė Vilniun.

Jisai sako, kad gyventojai jau atsibudavo, bado nemato, ūkio padargų užtenka ir buvę net surengę spektaklius Vilkavišky ir Marijampolėje.

Taip rašo tūlas kunigų laikraštis, einas iš Vilniaus.

GALEJO ILGIAU APGINTI GARDINĄ.
Korespondentas Berlyno "Lokal Anzeiger" sako, kad rusai galėję daug ilgiau laikytis Gardiną, negu jie laikėsi.

Gardiną buvo moderniška tvirtovė. Karė prasidėjus, tapo patalpa daug naujų fortų.

Gardiną buvo taip pat apgimamas 30 sunkių kanonių.

Kodėl gi rusai taip skubiai apleido Gardiną?

ATSIDĖKAVOJA.
Klaipėdos miestas paskyrė generalisimūną von Hindenburgą ir karaliai Joachimą savo pirmiaisiais piliečiais.

Tai yra didžiausia garbė, kokią tas miestas galėjo suteikti aniem vyram.

GERAS DARBAS.
Vilniaus karės apskrčio viršininkas išleido priverstiną įsakymą, kad Vilnių nevalia kelti randas už rutimus.

LIETUVIS SNIPAS.
"Kova" rašo, kad lietuvis Mateušas Mikulis pakartas už šnipinėjimą vokiečių naudai. Tais vyrais prigulė prie tos išdavikų kompanijos, kurios vyresnioju buvęs pulkininkas Miasojedovas.

NAUJAS ATSTOVAS IS LIETUVOS.
"Am. Lietuva" praneša, kad iš Lietuvos atvyksta Amerikon naujas delegatas aukoms rinkti. Juomi yra p. Žmuidzinavičius, Dailės Draugijos prezidentas. Jisai rinksiąs aukų tai pačiai draugijai, kuriai renka aukas p. S. Šimkus.

VELIAUSIOS ŽINIOS IS LIETUVOS.

Subata, 11 d. rugsėjo. Vokiečiai praneša apie mūšius ties Ukmergėje. Rusai praneša, kad ties Abeliais (Zarasų pav.) taip-pat jau buvo susikirtimų. Vokiečiai nori prasimušti linkui Dvinskui.

Ukmergės distrikte ties Kurkliais taipgi eina dideli mūšiai. Rusai būk tai su laikę vokiečius.

Tarpe švenčiosios ir Vilijos vokiečių infanterija ir kavalerija atakavo rusų po-

zicijas ties Širvintais (Vilniaus pavieta).

Trakų pavieta vokiečiai užėmė Varėną. Apie naujus mūšius Trakų pavieta nieko nesigirdi.

Bavarijos princui Leopoldui gana gerai sekasi Gardino gubernijoje. Teutonai užėmė pavietavą miestą Volkovyską, kuris randasi 75 viorštų tolume nuo paties Gardino.

Volkovysko miestas turi didelę svarbą. 1386 metais tame mieste didis Lietuvos kunigaikštis priėmė Lenkijos karaliaus titulą. Tame miestely tankiai atsibudavo didžios Lietuvos kunigaikštijos seimai. Šiuomi laiku Volkovyske yra apie 16,000 gyventojų.

DIDIS KUNIGAİKSTIS NUVYKO KAU-KAZAN.

Didis kunigaikštis Nikolajevič jau nuvyko Kaukazan "muštis su turkais". Caras patsai palydėjo kunigaikštį ant stoties ir dėkavojo jam, kad taip gerai "gynė" Rusiją.

Patsai caras jau apleido Petrogradą ir vyksta į veikiančią kariūmenę.

ORLAIVIAI BOMBARDAVO RYGĄ.

Vokiečių karės ofisas skelbia:

Mūsų orlaivynas metė vi-eg eilę bombų ant Rygos. Ataka turėjo geras pasekmes. Vokiečiai nuostolių neturėjo.

VARSAVOS PREZIDENTAS.

"Nauja Liet. Ceitunga" rašo, kad Varšavos prezidentu vokiečiai paskyrė žinomą lenkų didžiūną kunigaikštį Zdzislovą Lubomirskį.

MŪŠIAI UKMERGĖS PAVIETE.

Vokiečių feldmaršalo von Hindenburgio kariūmenė mušasi su rusais ties Ukmergėje.

Jau kelios savaitės tęsiasi mūšiai Ukmergės pavieta, bet vokiečiai nepasivaro pirmyn.

NORI PAIMTI KIEJAVĄ.

Londonas.—Kijevas ant Dniepro—yra tikslas austro geramųjų veikimo pietuose. Taip bent sprendžia žymesni rusų strategai.

Iš Kijevo jau dabar iškeliamas tūlas įstaigos: mokyklos, knygynai, muzėjai, kad nekludytų karės operacijoms.

GRAIKIJA NEPRISIDĖS PRIE TALKININKŲ.

Athenai.—Graikija jau buvo belinkstanti prie talkininkų. Jau buvo sakoma, kad ji tikrai imsis už ginklo, bet pastarieji Rusijos nepasisekimai sulaukė tą šalį nuo prisidėjimo prie talkininkų.

Graikijos karalius, patsai vokiety, labiau pritaria Vokietijai ir dabar, kada Rusija sumušama, jam labiau sekasi agituoti Vokietijos naudai.

KIEK AFICIERIŲ ŽUVO?

Nuo pradžios karės ang-



Baltstogė (Gardino gub.), kurią neseniai užėmė vokiečiai.

lai nustojo 15,840 aficierių. Iš jų 4,790 tapo užmušta, o 9,698 sužeista. Kiti žuvo be žinios.

MILIJONAS ANGLIJOS KAREIVIŲ.
Anglų frontas Francijoje ir Belgijoje žymiai prasiplė-
tė. Tenais randasi jau veik milijonas Anglijos kareivių ir jų pozicijos tęsiasi per 100 mylių.

UKMERGĖS PAVIETO MIESTELIAI SUDEGE.
Baisių naujienų praneša tik ka gautas "Rygos Garso" N86.

Kupiskio ir Panežėlio miesteliai išdege. Sudegė taipogi Kavarsko miestelis ir abelnai, miesteliai ir so-
džiai pagal Šventąją upę la-
bai nukentėjo. Išdegė Vi-
diškis, Anykščiai degė 3
dienas. Mūšiai dabar eina
tarp Panevėžio ir Ukmer-
gės. Kai-kurie miesteliai
tame tarpe eina per rankų
rankas. Tečiaus žmonės,
kiek galėdami kenčia ant
vietų. Išvažiavo visi senti-
kiai ir rusai atėjūnai, taipogi
dvarponiai. Pastaruoju
laiku žydai pasidavė labai
baigštūs. Pirmiausias būdavo
juokias iš bėgančių žmonių,
dabar gi išgirdę apie prie-
šo artinimąsi, bėga patis
pirmieji. Pabėgėliais pri-
pildyta Vilniaus gubernija,
tarp Kauno ir Vilniaus y-
patingai švenčionių ir Tra-
kų pavietai. Cionai Lietu-
vių Komitetas atidarė savo
maitinimo vietas. Kaiku-
riuose miesteliuose k. va:
Širvintų, Maišiagalos, Mus-
ninkų, Žaslių, Kernavos, Cio-
biškio, Joniškio ir kitur.

**Kauno valdiškosios įstai-
gos perkelta į Bobruisko
miestą Minsko gubernijos.
Kauno gubernatoriaus gyve-
na Ezerėnuose (N. Aleks.).**

Dvinską pastaruoju
laiku ėmė tuštėti. Bankai
ir paskolos draugijos kelias
Vitebskan. Miesto obivate-
lių komitetas padeda bailes-
niams gyventojams ir tiems,
kurie lieta—kraustyti ties
kietur. Gaisrininkai padeda
policijai palaikyti tvarką.
Trūksta smulkųjų pinigų.
Per Dvinską nuolat plūsta
pabėgėlių ir išvartųjų iš
savo gyvenamųjų vietų bū-
riai. Jie gabenami toliaus,

nors pakeleje, pagal visa
Rygos-Orlo geležkelį visi
miestai perpildyti.

Vilniaus mokslo ir valdiš-
kosios įstaigos kraustoma
Mogiliavo, Minsko ir Vitebs-
sko gubernijų gilumon. Vil-
niaus teismo rūmai (sudeb.
palata) laikinai persikėlė
Minskan; apskrčio teismo
rūmų kriminaliniai posė-
džiai paskirti 20 liepos at-
mainyta, lygiai civilinių by-
lų posėdžiai, paskirti rug-
pjūčio ir rugsėjo mėnesiams
—nukelta telesniam laikui.
Vilniaus akeizo valdyba išsi-
kėlė Poleckan. Viešoji bib-
lioteka ir miestų muzėjus
perkelta Mogiliavan.

**REIKALAUJA AMBA-
SADORIAUS DUMBOS
ATSAUKIMO.**

Suvenytų Valstijų val-
džia reikalauja iš Austro-
Vengrijos, kad šioji atsauk-
tų savo pasiuntinį Washing-
tone Dr. K. Dumbą. Dumba
nusikalto tuomi, kad norėjo
sukelti streikus ginklų ir
amunicijos dirbtuvėse. Ji-
sai rašęs tuo tikslu laiška
savo valdžiai į Viena ir
prašęs pinigų. Taisai laiš-
kas tapo nučiuptas Anglijoj,
o Dumba nei nesigynė norė-
jęs taip padaryti. Ameri-
kos valdžia užsigavo, kad
svetimos šalies ambasado-
rius kišasi į industrjalini-
šios šalies gyvenimą ir da-
bar reikalauja jo pasitrau-
kimo.

Dumba išbuvo ambasado-
rium suvirš du metus. Tame
suokalby sukelti streikus
ginklų ir amunicijos iš-
dirbystėje įmaišyta dar ir
daugiau asmenų—vokiečių
ambasados kariškas atašė
kapitonas von Papen, Alek-
sandrą Pereked, Austrijos
generalis konsulas New
Yorke, tūlas vengrų dien-
raščio redaktorius ir James
Archibald, laikraštiniškas,
kuris vežė, bet nedavėžė
D-ro Dumbos laiškus į Aus-
triją.

Ka pasakys Austrija—dar
nežinia. Veikiausia, kaip
manoma, ji sutiks ant at-
saukimo ambasadoriaus.

NORI \$750,000,000.

Amerikon jau pribuvo
Francijos ir Anglijos atsto-
vai, kuriems pavesta pasi-
skolinti Amerikoį septynis
šimtus penkesdesimts mili-

jonų dolerių dėl Francijos,
Anglijos ir Rusijos.

Paskola rengiama pasidė-
kavojant Morganui.

**AUSTRAI PAĖMĖ
DUBNĄ.**

Austro-vengrų generalis
štabas praneša, kad 9 drug-
sėjo austrai paėmė gana
drūtą rusų tvirtovę Dubno
(Volinias gub.).

Dubno yra viena iš tų
tvirtovių, kuri gina kelią
Kijevo. Kadangi austrai
jau seniai buvo paėmę Lue-
ką, tai dabar rusų rankose
pasiliko tik Rovno tvirtovė.
Londone sakoma, kad
Dubno puolimas esąs didelis
smūgis Rusijai.

**RUSAI LAIMĖJO TIES
TARNOPOLIŲ.**

Rusai atsigavo rytų Ga-
licijoje. Ties Tarnopoliu ir
Trembovlia jie sumušė teu-
tonus ir paėmė nelaisvėn
7,000 kareivių ir 36 kulko-
svaldių. Pastaromis dien-
omis rytų Galicijoje rusai
paėmė 17,000 vokiečių ir au-
strų belaisvius.

Tasai rusų pasisekimas
rytų Galicijoje pridūda
jiems daug ūpo, ypatingai
dar ir todėl, kad vokiečiai
vis dar negali pereiti per
Dviną (Dauguvą) ir tokiu
būdu jiems atkirstas kelias
į Rygą.

**NAUJA MINISTERIJA
RUSIJOS.**

Senoji ministerija rezig-
navo. Dabar bus sutverta
ministerija iš įvairių parti-
jų, taip vadinamoji karės
ministerija. Manoma, kad
šale kitų ministerijų būsi-
as ir amunicijos ministeris,
lygiai kaip Anglijoj yra.
Dūma nebus paleista.

**ŽEMĖS DREBĖJIMAS
ITALIJOJ.**

Rymas.—Smarkus žemės
drebėjimas įvyko Aquilla
pastarąją naktį. Žmonių,
betgi, nežuvo.

ZEPELINAI LONDONE.

Vokiečių Zeppelinai atsi-
lankė jau ir pačiame Londo-
ne. Bombos mesta ant pa-
ties vidurmiėsčio. 10 ypatų
užmušta.

**NUO KIEJOVO TIK 200
MYLIŲ.**

Paėmę Rovno, austrai žy-

giuoja ant Sarny, stambaus
geleželių centro. Nuo tos
vietos iki Kijevo yra 200
viorstų.

KARĖS IŠLAIDOS.

Ligišiol Rusija išleido ka-
rės reikalams suvirš 6 mili-
jardus rublių.

Sekantiems metams bu-
džetas siekia dešimties mili-
jardų dolerių.

**TURKIJA TAIKYSIS TIK
SU VOKIETIJA IR AUSTR-
RIJA.**

Turkija nori dar karės
metu padaryti sutartį su
Austrija ir Vokietija. Ji
mano, kad dabar galės išsi-
derėti geriausias dėl savės
sąlygas. Su Francija ir
Anglija Turkija nenorinti
tarties.

LATVIŲ PABĖGĖLIAI.

Latvių pabėgėliai ir išva-
rtyjeji tebeplūsta pro Rygą
Lubano gatve ir keliu.
Daugybė gyvulių nuilsusių
ir išbadėjusių krinta. Dau-
guma pabėgėlių pjauna ant
kelio gyvulus ir čiapat, iš-
skrodė vidurius, vežasi mė-
sa.

Smarvė nuo pūvančių
grobų ir kritusių gyvulių
skleidžiasi po visą apelin-
kė. Daug krinta ir kariū-
menėi rekvizuotų gyvulių.
Tveriamą organizacijos
vieškeliams valyti nuo kri-
tusių gyvulių.

Pabėgėliai po keliatą sa-
vačių nemaing drabužių,
gyvena ant vežimų ir po
jais, aptekę gyviais. Vaikai
serga kokliušais ir visokiomis
kitokiomis ligomis.
Pastaruoju laiku atsirado
krūvinė ir girdėti choleros
atsitikimai. Kas bus, kai
užstos ruduo?

Latvių laikraščiai nes-
liauna skūnėsi ant pabėgė-
lių nežmoniškumo, kad jie
rugavę svetimus laukus ir
pievas, palikdami pakelyje
juoda žemę. "Jaun. Sin."
išspaudžino atsisaukimą į
Kuršo pabėgėlius, kad pasi-
galėtų svetimų laukų ir ty-
čioms jų nenaukintų, pasi-
tenkindami jiems paveda-
nomis pievomis. Atsisau-
kimas nedaug tegelbsti.
Prieš pabėgėlius ir dar kai
kas urzda.

LATVIŲ ŽVEJAI.

Latvių žvejai, išvažiavę
Novgorodo gubernijon prie
Ilmenio ežero ir Volchovo
upės sugauna daug žuvų
savo pagerintais tinklais, ir
meteorinėmis laivėmis. Žuvį
augstomis kainomis parda-
vinėja Petrapiiliui. Vietos
žvejai, žvejojami venteriais,
retol pakraščiu daug ma-
žiau sugauna. Abelnai ap-
sukrus į prasilavinę latvių
amatninkai, darbininkai,
Rusijoje gauna geresnį už-
darbį už vietos gyventojus.

**FRANCŲZŲ SOCIJALIS-
TŲ VADAS PEIKIA
WILSONĄ.**

Gustavas Herve, žinomas
francūzų socijalistų vado-
vas, pasikalbėjime su "The
Globe" korespondentu, bai-
siai nupeikė prezidentą
Wilsoną, kam tasai neap-
skelbiąs karės Vokietijai.
"Wilsonas panašus į provin-
cionalą, bet ne į pasaulio pi-

lietį ir mokina vokiečius,
kaip koks profesorius savo
klesos mokinius".

Wilsonas, anot Herve, tu-
ris smarkiau elgties.

**SKANDINAVIŠKIEVIENĄ
LAIVĄ.**

Vokietijos ambasadorius
Suvenytose Valstijose išsi-
reiškė, kad jeigu tarpe Su-
vienytų Valstijų ir Vokietijos
nutrūktų diplomatiški
ryšiai, tuomet vokiečių po-
vandeninės valtys skandins
kiekvieną laivą, kurį tik pa-
matys.

Panašiam atsitikime tuoj
gali kilti karė.

**KRONPRINCAS SUSTAB-
DYTAS.**

Pastaromis dienomis Vo-
kietijos kronprincui gana
pasisekė Francijoje. Pro-
vincijoje Argonne vokiečiai
norėjo prasimušti pro fran-
cūzų eiles, bet neturėjo pa-
sisekimo. Išspradži jiems
pavyko užimti tranšėjų, bet
vėliaus francūzai veik visas
jas atsiėmė. Vokiečiai nau-
dojo nuodingus gazus.

**SVEICARIJAI GRĖSIA
PAVOJUS.**

Bazel, Sveicarija.—Svei-
carijai grėsia pavojus. Mat,
ties šiauriniu Sveicarijos
rubežium susirinko labai
daug francūziškos kariūme-
nės.

Sveicarai taip-pat sutrau-
kė dikečiai kariūmenės, kad
apgynus savo rubežius.

PRANAŠAUJA KARĖ.

Amerikos valdžia neuži-
ganedino Vokietijos paaiš-
kinimų dėl "Arabico" nu-
skandinimo. Iš tos priežas-
ties vokiečių ambasadorius,
grafas Bernstorff pasakė,
kad jeigu tarpe Vokietijos
ir Amerikos nutruks diplo-
matiški ryšiai, tuomet į ke-
lias dienas gali kilti ir karė.
Tą nuomonę grafas iš-
reiškė korespondentui dien-
raščio "The Evening Sun".

**RUSAMS TRUKSTA AFLI-
CIERIŲ, AMUNICI-
JOS IR GINKLŲ.**

Ziuricho dienraštis "Neue
Zeitung" piešia vaizdingą
Rusijos kariūmenės paveik-
są. Tankiai didelis kareivių
būrys maršuoja be jokio afi-
cierio, kuris dabotų tvarką.
Kareiviai tik apie taiką rū-
pinasi. Yra pulkų, gerai ap-
ginkluotų, bet yra ir visai
beginklių.

100,000 VOKIEČIŲ ŽUVO.

Jeigu tikėtai francūzų pra-
nešimams, tai pastaromis
dienomis vokiečių kronprin-
cas, norėdamas prasimušti
link Verdunio, palydėjo 100-
000 savo kareivių—sužeis-
tais, užmuštais ir belaisvėn
paimtais.

Francūzų taip-pat daug
žuvo.

SUJUDIMAI CHINIJOSJ.

Pekine, Chinijoje, revoliu-
vas, pasikalbėjime su "The
Globe" korespondentu, bai-
siai nupeikė prezidentą
Wilsoną, kam tasai neap-
skelbiąs karės Vokietijai.
"Wilsonas panašus į provin-
cionalą, bet ne į pasaulio pi-

Laikraščių ir Gyvenimo Apžvalga

Rusijos dūmoje susidarė „progresyviška didžiūna“. Profesorius Povilas Miliukov ir kairieji spalininkai bus tos didžiūnos lyderiais.

Bėda, kad Rusijoje visuomet vėlinamasi atlikti tą, kas gera. „Ruski čeloviek zadnim umom kriepok“ — sako patarlė. Taip ir yra.

„Šaltinis“, „Ryg. Garsas“, „Viltis“ ir „Liet. Žinios“ vėlinamasi šaukia lietuvius nebėgti nuo vokiečių pavojaus ir likties savo šalį. Tasai šaukimas ir nuosirdus ir išmintingas.

Bet caro valdžia kitaip protuoja. Ji liepia viską deginti ir bėgti, kur akis neša. Rusijos valdžia nesiklauso visuomenės nuomonės ir balso.

Clevelande, kaip rašo vienas laikraštis, tveriamas lietuvių piliečių Sąjunga (Lithuanian Citizens Association), kuri žada atsisaukti į visas politines draugijas ir klubus, ar nebūtu galima susijungti į vieną bendrą draugiją, kad būtų geriau lavinties politikoje.

Nepritariam tam plenui, nes iš jo nieko neišeis. Yra pas mus klubų, garbinančių tik bakutes ir cigarus (rinkimų laike), yra ir klubų, kurie pritaria socialistams. Suvienyt bendram darbe tokias priešgynybes gali negut tik amžini svajotojai, žmonės, besigriebą gyvynei paviršiais.

Panašių plenu jau ir seniau buvo. Rodosi, vienas klubas iš Conn. valstijos taip pat panašiu tikslu atsisaukė į visos Amerikos klubus, bet iš to nieko neišėjo.

RELIGIJA IR DARBININKŲ POLITIKA.

„Cleveland Citizen“ atkreipia atydą, kad pastaruoju laiku į darbininkų politiką vis labiau stengiamasi įvesti religijos principai. Tasai judėjimas prasidėjo vakaruose ir plėtojasi rytų linkui. Buffalo pasirodė net atsisaukimas, po kuriuo pasirašo daugelis žymių katalikų ir protestonų, kviečiantis palikti religiją nušalyti politiką.

Bet kas tau dave! Kunigai vis labiau ir labiau agituoja už „krikščionišką“ ar „katalikišką“ politiką. Religiška dvasia pradeda skverbti į unijas. Katalikiški agitatoriai, didžiausios priešai klesų kovos, vis drąsiau kelia savo balsą Amerikos Darbo Federacijoje. Dieji kapitalistai tyčia palauko tą krypsnį, nes iš to jiems nauda. Kaip ilgai darbininkai bus pastirstyti į katalikus, protestonus, pravoslavus ir kitus kitokius, taip ilgai kapitalistai siundydami vienus ant kitų, naudosis jų tamsumu ir religijai fanatizmu.

„The Cleveland Citizen“ nurodo, kad mėsos trastas Chicagoje ir plieno trastas Pittsburgoje todėl taip stiprūs, kad jų fabrikuos dirba tikriausias svieto mišingys, tautos ir religijos žvilgsniu. Trastams tas išeina ant naudos.

Tarpe lietuvių panašus kapitalizmo apgynėjai įsteigė tūlą Juozapinę Sąjungą. Tos Sąjungos nariams visų pirmausia bus įkalbama pildyti visas bažnytnies ceremonijas. Jie turės persiminti pamaldumo, nuolaidumo ir katalikiško sektantizmo dvasia ne vien bažnyčiose, bet namie ir fabrikoje. Tikro broliško tarpe panašų darbininkų ir klesinai susipratusių darbininkų niekuomet negalės būti. Pagaliaus, tie sudavę lietuvių šnairuos ir į visus kitatikus.

Štai kodėl kiekvienas susipratęs darbininkas turi

kovoti su religijos smelkimosi į politiką ir fabriką.

APSAIVALYKIME PATIS SAVE.

Kaip matyti iš „Rankpelnio“, mūsų draugai Škotijoje rūpinasi ne vien skelbti socializmo idėją, bet atkreipia labai didelę dėmesį į savo draugų dorą ir užsilikymą. Tokius apsišėmimus, kaip girtuokliavimą ir kaziravimą, jie nevadina „privatiniais dalykais“, bet kovoja su jais.

17 kuopa L. S. S. Didžioji Britanijoje praneša per „Rankpelnį“, jog kuopos narys, nutėmęs girtuokliavime ar kaziravime iš pinigų, pirmu kartu bus persergetas, antru kartu suspenduotas, o trečiu kartu jau braukiamas iš kuopos. Agituodama už taip aštrią discipliną, kuopa sekamai sanprotuoja:

„Geistina būtų, kad ir kitos kuopos sektų mūsų pavyzdį. Tai nieko, kad iš mūsų tarpo atsitrauks vienas, antras narys, bet užtai apsiavalsime nuo žmonių, kurie savo pasielgimais kenkia ne tik sau, bet apskritai ir visam mūsų darbiui“.

Nors socialistas alkoholis ar nepataisomas kazirinkas yra gana retas atsitikimas, vienok, negalima užginėti, kad tokių žmonių iš mūsų tarpe randasi. Garbės jie mums nedaro, bet blėdies padaro labai daug. Kiekvienas nešvarus socialisto pasielgimas duoda progos mūsų priešams paleisti savo kakarinę. Kiekvienas nešvarus soc. pasielgimas demoralizuoja tuos žmones, kurie jau stovi ant slenksčio į Soc. Partiją.

Štai kodėl mes giriamės tos škotiečių kuopos projekta, kurį ji jau ir pildyti pradėjo.

MAŽMOŽIAI.

— Kaip girdėjome, nuo 1 d. spalio Bostoniškė „Atėitis“ pradės eiti tris syklius į savaitę. P-nas A. Rimka tikrai važiuosias į So. Bostoną, nors neapleisias ir „Jaunosios Lietuvos“ redagavimo.

— Tėv. Myl. Draugija žada išleisti Kultūros Istoriją. Jeigu panašią knygą išleis, mažų, būtų ir naudos.

— Tautininkų Amerikos Lietuvių Spaudos draugija, kaip rašo „Tėvynė“, nori išleisti dr. J. Šliupio „Lithuania in Retrospect and Prospect“. Knygos bus išleista 5000 egz.

— Dr. Gaigalaitis iš Priekulės, Prūsijos seimo atstovas, anot „N. L. C.“ — rašinėja į Berlyno „Lokal Anzeiger“ apie Prūsų lietuvių, išgabusius Rusijos belaisvius. Jam rūpi jo provincijos žmonės. Betgi, nei Gaigalaitis, nei kas kitas neužklysta nei Kauno, nei Suvalkų gubernijon. Jiems nerūpi, kaip ten einasi.

DRAUGO HILLQUITO OPTIMIZMAS.

Morris Hillquit, pirminkas Socialistų Partijos, savo pasikalbėjime su korespondentu „The Evening Mail“, išreiškė daug originališkų nuomonių apie Europos socialistų taktiką dabartinės karės metu. Jisai pasakė:

— Mes, amerikiečiai, turėsime daug darbo atlikti. Mes neturime per daug užsiimti ant savo brolių Europoje. Mes geriausia pasielgsime, jeigu užlaikysime neutrališkumą ir rodysime lygią užuojautą darbininkams ir socialistams, kurie kenčia Europoje. Mes turime liauties per daug kritikuoti savo brolius ir turime laukti momento, kada galėsime pasiulyti jiems savo patarnavimą bendroje agitacijoje už taiką.

M. Hillquit pyksta ant Amerikos socialistiškų rašytojų, kurie be pasigailėjimo piekia Europos socialistus. Anot drg. M. Hillquito, tie Amerikos socialistai visai nesupranta, kas dabar dedasi Europoje. „Pusė pasaulio randasi ne normaliam patologiskame padėjime nuo to laiko, kada kilo karė. Padėjimas yra toks, kokio dar niekuomet pasaulio istorijoje nebuvo... Išpigu mums, amerikiečiams, gyvenant taip toli nuo pavojaus, taikinti prie Europos susipynusių aplinkybių savo sveiką doros kritikerių ir mokyti savo draugus, kaip jie turi elgties“.

Kaip matot, tai drg. M. Hillquit tvirtina, jog mes, amerikiečiai, neturėtume kritikuoti savo draugų Europoje. Su ta pažiūra jokiū būdu negalima sutikti.

Karės metu nenustoją veikusios tos pačios klesų kovos sąlygos, kaip ir ligi karės. Darbininkų klesas vis tik liekasi išnaudojama klesas. Štai kodėl negali apsišioti ir idėjiška kritika, kuri visuomet yra išreiškimu ekonomiskų reikalų. Mes aiškiai matome, kad juo labiau Europos laukuose dūko žveršikumo šmeškos, tuo labiau aiškėjo visuomenės klesų priešingumai, tuo labiau darbininkų klesas balsas skyrėsi nuo chaotiško patriotų sauksmo. Panašus dalykus stovis tuojaus turėjo atsimušti laikraštijon ir atsimušė. Bet darbininkų ir socialistų balsas nebuvo viendvas. Kritika ir tai apsišėkimą tuojaus turėjo pastebėti ir atsakyti, kodėl taip o ne kitaip yra?

Kodėl gi tai drg. H. Hillquit nori uždrausti socialistiškams publicistams Amerikoje perkrauti Europos socialistų klaidingus ir neklaidingus darbus? Mes Amerikoje negyvenam ant kokios nors negyvenamos salos ir nesame Rabinzonais Kruzoe. Kritika verda Europoj, tai ji turi virti ir Amerikoje.

Tarpe Europos socialistų cina aštri nuomonių kova. Vienus iš jų Europos katastrofa apsvaigino, kiti gi likosi kuo buvę — tikrais tarptautiečiais, principaliais karės priešais. O kadangi kuomet nors Europos katastrofa gali persikelti ir Amerikon, tai mes jau išanksto turime apsidairyti, susivokti, pasimokinti iš Europos lekcijų.

Drg. Hillquit žiūri labai optimistiškai į dalykus. „Vso blagopolučno“ — tarytum, sako jisai ir nurodo į tuos socialistų balsus, kurie įvairiose šalyse protestuoja prieš karę. Bet drg. M. Hillquit užmiršta, kokia daugybė socialistų nekalia balso prieš karę — jisai užmiršta Vokietijos, Francijos ir Belgijos karinguosius socialistus ir naujos gadyinės imperialistus. Tarpe pirmos ir antros rūšies socialistų yra didelis skirtumas ir tas skirtumas, veikliausia, ne iš nykčio išlaužtas, bet pagamintas tam tikrų sričių, kurios egzistuoja socialistiškame judėjime.

Drg. M. Hillquit neatkirdamas vienu nuo kitų (karininkų ir tarptautiškųjų) socialistų, nejučiomis užmigdina kritikos instinktus ir nebeatsako klausiman — kodėl taip yra?

O atsakyti tam klausiman mums reikia, net ir labai reikia. Mes turime panagrinėti, kodėl Vokietijos socialistai ne vieniečiai kalba ir veikia, kodėl Anglijoj yra dvi sriovės tarpe socialistų. Mes turime žinoti, kodėl ir Rusijoj atsirado patriotiškų socialistų.

Štai kodėl gimsta kritika ir štai kodėl ji taip reikalinga.

MARGOS MINTIS APIE VISKĄ.

Girdėjau, kad nekurię žymus Chicago inteligentais socialistai jau išbraukti iš Sąjungos. Neprisirengę, mat, užsimokėti padidintų mokesčių.

Kogi reikalaut nuo mažiukų, jeigu „didvyriai“ panašiai elgiasi?

Nesibijokit, amžinai nemokėsim po 35c. į Sąjungą ir Partiją. Kada išsimokėsime už mašinas, tada duoklės bus, mažų, vėlei senoviškos.

Montellietis socialistas Tuinila nuvažiavo toli, toli, net į Seattle. Bet ir tenais jisai nusivėžė neapykantą prieš privatiskus socialistų laikraščius.

Draugas Tuinila gali pasakyti, jog jisai turi savo gyvenime idėją.

Gaila, kad mūsų tarpe nėra draugo Svotelio. Apie jį jau pusę metų, kaip nieko negirdėjau.

Binghamtono socialistai jau paskyrė Lietuvos Soc. Dem. Partijos užrubežio biurui \$5.00.

Kas daugiau? Atsiminkit, kad „Socialdemokratas“ bus daug didesnis ir daug geresnis.

Clevelando socialistai vis biskutėli sau snaudžia. O vyčiai veikia...

Ar jūs, draugai, negalėtumėt susieit ir pasitart, kaip darbuoties.

Kasžin kodėl Chicagoj lahai platus socialistų judėjimas, o L. S. S. kuopos ten jana silpnos?

Fritzas man rašo, kad A. Rimkai jau laikas pereit prie L. S. S.

Nereikia ragint ir prašinėti. Rimka ne toks žmogus, kurį galima būtų prikalbinti.

Kaip persitikrins, tai ir pats ateis prie mūsų.

Nusipirkau „Der Wahre Jacob“ (Berlyno socialistų Juokdarys) ir skaitau eiles „Warschau“.

„Polenland, gefangenes Land, Wist du endlich doch errettet“.

Jokubėlis tikisi, kad Polenland bus išgelbėta. O neskanus lenkams Poznaniaus dūkas.

„Simplicissimus“ talpina karikatūra „Bank of England“. Ties banko durimis susirinkę — raskių kazokas, francūzas, černogoras, belgas, serbas, italas, indusas ir dar keli afrikonai. Visi jie prašo pinigų.

Išties, jeigu ne Anglijos pinigai, tai talkininkai senai jau būtų pralaimėję karę.

Worcesteriečius aš myliu, nes Worcesteriečiai mane myli. Žiūrėkit, jie sako, kad L. D. L. D. turės ten 300 narių.

Socialistai Stasiulevičius, Pruseika ir Slesarūnas kalbėjo Philadelphiaj Sus. L. Am. kuopoms ir agitavo už S. L. A.

Vienok, jie vistik gaus dar nesykį pipirų iš „Tėvynės“ redaktoriaus lūpų.

Čiru-Viru.

Rusijoje.

Naujos ir svarbios žinios nesiliauja plaukusios iš Rusijos. Tolymoji šalis pergyvena aštrų politiską krizį, kuris gali pasibaigti didžiausiu perversmu visame Rusijos gyvenime.

Valstybės dūmoje susidarė nauja didžiūna iš kadečių, progresistų, kairiųjų spalininkų, lenkų ir musulmanų. Naujoji didžiūna nutarė saugot dūmą nuo gresiančio jai išvaikymo pavojaus. Tame dūmos daugumos pasiryžimas, veikliausia, susilauks paramos iš darbiečių ir socialdemokratų. Tos visos frakcijos susivienija viename momente, kad apsigynus nuo juodasimčių konspiracijos, kurios tikslu yra dūmos išvaikymas.

Naujoji dūmos dauguma išskė sekancius reikalavimus: autonomija Lenkijai, suteikimas teisių žydams, sugražinimas Finlandijai luosybės, amnistija visiems politikiems prasižengėliams, laisvas organizavimas darbininkų į unijas, pravedimas visos eilės reformų viduriniame šalies gyvenime ir pravedimas įstatymų apie šalies apgynimą.

Sulyg pranešimo „New York Times“ iš Petrogrado išreiškė savo pritarimą du ministerijai — M. Polivanov ir Ščerbatov. Net toksai dienraštis, kaip „Novoje Vremia“, kuris visuomet eina ten, kur vėjas pučia, sveikina naują dūmos didžiūmą. Matomai, reformų reikalas Rusijoj baltisai pribrendo, kad net „Novoje Vremia“ judosiukai suoddžia naują politikos kursą.

Tačiaus vyriausias reikalavimas, kuris šiandien keliamas Rusijoj, yra reikalavimas įsteigti ministeriją iš visų visuomenės sričių, tokią ministeriją, kokios dabar egzistuoja Anglijoj ir Francijoj.

Moskvos ir Petrogrado karės reikalų komitetų susirinkime garsiai pasakyta, kad būtiniausias dienos reikalas yra sudarymas panašios ministerijos. Nereikia nei aiškinti, kad tas planas susitiks didžiausią pasipriešinimą iš reakcionierių pusės.

Artimiausioji ateitis padrods, kokius politiskus rezultatus turės liberalų ir spalininkų politiskasis susivienijimas.

Rusijos socialdemokratų jau seniai lūpomis Čcheidzės ir Čenkelio pasakė, kad dėl Rusijos nepasisekimų karės lauke reikia kaltinti ir pačią dūmą, kurios dauguma visuomet ejo už valdžią. Tiktai nuvertinus caro valdžios ir pamatinis permainingas viso valstybės sutvarkymo gali atgaivinti Rusijos liaudį ir suteikti nuvargusiai šaliai jėgų ginties nuo vokiečių ir austro-vengrų užpuolimo.

Italijos ginklų trustas nupirko didžiausią Italijos didlapį „Messaggero“. Tasai dienraštis panašus į Ameriką Hearsto „Americanus“ „Journal“.

Dabar tai bus dar daugiau kariskio triukšmo, negu ligišiol.

Patrijotiški latviai, taip lygiai kaip ir lietuviai, guldo galvą už rusus.

O Latvijos socialdemokratų sako: kaip rusų, taip ir vokiečių valdžia slėgs mūsų šalį.

Tūlas „Draugo“ korespondentas iš So. Boston (No. 35) pasigiria, kad jis 6 metus pragėres \$744.50. Nieko įdomaus, klerikalų abaze aptar silpnapročių ir pijokų nedaug padorių žmonių ir rasi. Nestebėtina todėl, kad lietuviški katalikiški karčianninkai sukrauna puikava pinigėlio.

Fritzas.

Bedarbė Argentinoj.

(Nuo mūsų korespondento).

Prasidėjus karei Europoje, reikia nukęsti ir Amerikos darbininkams. Karės pasekmės atsiliepa ir Argentinoj.

Kaip žinoma, Argentinoj labai įsigalėjęs svetimų šalių kapitalas. Čia pilna svetimų kompanijų. Vokiečių valdomose fabrikoose atleidžia iš darbo francūzus ir rusus. Francūzų ir anglų fabrikoose — vokiečiams ir austro-vengrams taip pat jau nebegyvenimas. Kaip pasekmė to viso — daugybė darbininkų atleidžiama iš darbo.

Užstojus karei, daugelis fabriky visai turėjo apsišioti, kadangi trūksta anglių, geležies ir medžio ir medžiagų.

Pavarinėjant darbininkus iš darbo, ir lietuviai turi nukentėti. Daugeliui reikia gauti paliudijimus iš konsulo, kad jie yra rusais arba lietuviais, o ne vokiečiais ar vengrais.

Dėlei šitų priežasčių visas Buenos Aires prisipildė bedarbiais. Kur nepasisuksi — visur pilna bedarbių, visur bedarbės žymės. Tarkia tenka pamatyti ant gatvės darbininkų, kurie staciai badauja. Ir man teko matyti moterį su trimis mažais vaikučiais, kuri nakties laiku gulėjo ant gatvės pašaly ties namais tūlo burgeso. Vaikučiai verkė — nebuvo kur prisiglausti.

Sulyginkit dabar padėjimą tų vaikučių su padėjimu buržuazijos vaikų!

Pradėjus bedarbiams nemauti, valdžia leido keliems tūkstančiams bedarbių apsigyventi iminigrante. Jiems davė valgyti, o iš ten juos gabeno ant laukų kur dirbama gelžkeliai ir akmenyčios, kur jie turi dirbti už mažiausią kainą ir ligiausias darbo valandas. Ir tai dar žmonės buvo linksmi, bile gavo darbo ir prieglauda.

Bet ar visus valdžia aprūpino darbu? Anaipiol! Bedarbių skaičius vis auga. Jau ir pereitais metais minia bedarbių surengė demonstraciją, bet raiti policistai tuoj išvaikė minią, o keli bedarbiai dar tapo suareštuoti.

Pragyvenimas taip pat labai pabrango. Ypač pabrango mėsa. Reikia pasakyti, kad ta mėsa labai prasta. Geresnioji mėsos rūšis išvežama Europon.

Buenos Aires mieste būtų (stacijų) brangumas yra neapsakomas. Seimynai i mēnesį reikia mokēt už butą nuo 20 iki 25 pesų, pavieniui nuo 12 iki 15 pesų. Bet ir tie patys kambariai labai maži. Taigi, susikimšimas gyvenamose triobose staciai neapsakomas. Net baisu pažiūrėti, jejus į tokį gyvenimą. Jeigu, padėkime, darbininkas uždirba 70 pesų i mēnesį — o 20 atiduoda už randą, 50 ant maisto, tai iš ko užsimokėti už drapanas ir kitus mažmožius?

Tai gerai dar, kol yra šioks-toks darbas, o kas daryti, kada darbo nėra? Tada badas jau staciai į akis žiūri.

Kol dar vasara, tai vis pusė bėdos. Daugumas išvažiuoja ant farmų. Ten gauna pavalgyti ir kambari, bet kas daryti, kada ateina šalčio žiema? Sugrįžus miestan — nebus išganymo, nes pramonėj sunkus krizis, o prekyboje taip pat sustojimas, kadangi apsištojo susiėsimai su Vokietija, Turkija, Austrija ir tt. Ypatinagai sunkus padėjimas vedusių žmonių, o ypač dar turinčių dideles seimynas.

Valdžia bedarbiais nesirūpina. Jeigu kas užjaučia bedarbiams, tai tik socialistai. Jie nuolat rengia prakalbas ir aiškina darbininkams, kas yra jų išnaudojotai. Tik apgailėtina, kad

Argentinos parlamente dar mažai yra socialistų — vos tik 9 ir vienas senatorius. Bet jie netyli ir kelia savo balsą net ir prieš mažiausią darbininkų skriaudimą. Žymus socialistas Juan B. Justo pasakė: „mēs, darbininkai, turime valgyti mėsą, negeresnę, kaip arkliena, o duoną tai tik iš seilėnų. Kas geresnio, tai vis vežama Europon, mat už tai gerai apmoka“.

Socialistų judėjimas Argentinoj vis kyla, ypač šiais paskutiniaisi metais. Jau viename tik Buenos Aires yra 20 secesionų (kuopų).

27 d. kovo įvyko didžiausia bedarbių demonstracija. Demonstracijoj dalyvavo 70,000 žmonių. Taip bent pranešė „La Vanguardia“.

Kiek man teko eiti išvien su demonstrantais, tai aš girdėjau tik šiuos išsitarimus: „Mums nereikia apšarvuotų laivų. Mums reikia tik duonos ir mėsos“. Kada demonstrantai pribuvo į Plaza de Congreso — tai minia išrodė, kaip įsisiubavusi jūra. Tą dieną daug krutėjo ir valdžios šnipukai. Raitoji policija geležiniu žiedu apjuosė visa publiką.

Radikališka partija sumanė kepti duoną iš seilėnų. Tai kas iš to gero? Draugas iš Argentinos.

Keno galybė?

Bristol, Anglija. — Karės amunicijos ministeris Lloyd George, kalbėdamas unių suvažiavime, pasakė: „su jumis laimejimas užtikrintas, be jūsų mūsų kova bus pralošta“.

Kaip matot, be darbininkų pagelbos ši karė bus pralošta. Argi ne taip pat gali pasakyti ir Vokietijos ministeris savo šalies darbininkams? Be jų pagelbos ši karė būtų pralošta.

Argi ne taip pat gali kalbėti ir Francijos ministeris? Vadinas — karės likimas pačių darbininkų rankose. Kodėlgi jie nesinaudoja savo galybe?

Socialistų suvažiavimas

Berne, Šveicarijoj, prasidėjo tarptautiskasis socialistų suvažiavimas. Tasai suvažiavimas susauktas iniciatyva italų ir šveicarų socialistų ir, kaip rašo „The Evening Mail“, jame yra atstovų iš visų šalių.

Apie sąstatą to suvažiavimo labai mažai yra žinoma. Taip vadinamas tarptautiskasis socialistų biuras su Vandervelde priešakyje, nepritaria tam suvažiavimui.

Iš Amerikos kongrese dalyvauja Meyer London iš New Yorko. Daug kas ten prigulės nuo Amerikos delegatų atsinešimo.

Iš Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos.

Naujos kuopos: Dvyliktoji kuopa susitvėrė Pittston, Pa. Išsykio prisirašė 8 nariai. Kuopos višiminkais laikinai išrinkta.

Pirm. M. Valinčienė. Sekr. J. Vaskevičius. Išd. P. Jurgelis.

Tryliktoji kuopa susitvėrė Easton, Pa. Apie tai praneša drg. V. J. Stankus. Išsykio prisirašė 10 narių. Tęsi kuopa kuogreičiausia išsirenka valdybą ir prisirunka Centran sekret. adresą.

Projektas konstitucijos jau gatavas. Greitai tilps „Laisvėje“.

—Šią savaitę visos kuopos gaus paraginimus nominuoti kandidatus į centro valdybą.

—Per pirmą mėnesį draugiją prisirašė 220 narių.

Nauja Draugija.

1. Draugija vardu "Lietuvių draugija nukentėjusiems dėl karės gyventojams agronomijos ir teisių pagalbai teikti" turi tikslą nukentėjusius dėl karės ūkius gaivinti. Savo siekimui įvykdyti draugija:

a) Perka arklų ir galvijų, b) tiekia ūkio inrankių, c) rūpina sėklos, d) įieško prieinamo ir pigaus kredito nukentėjusiems dėl karės, e) rūpinasi, kad pašauktųjų kraun šeimynų žemė būtų dirbama, l) steigia ūkio, suvartotojų ir kredito kooperacijos įstaigų gavusi tam tikrą valdžios leidimą, k) steigia vietos ūkio biurų darbininkų ir darbo įieškančiųjų reikalams tenkinti, suteikia agronomijos ir teisių pagalbos patarimus vietos žmonėms, nukentėjusiems nuo karės.

Savo tikslui pasiekti — draugija siūnia nusimančių agronomų ir šiaip jau žmonių sodžių ir miestų ūkių buvusių turti vietose nukentėjusiose dėl karės, tarsi su ūkio bureliais ir šiaip jau žmonėmis ir organizuoja vietose gyventojams savitarpinės pagalbos visokiems galimais būdais.

2. Draugija gyvena Vilniuje. Jos veikimo plotas: Vilniaus, Kauno, Gardino ir Suvalkų gubernijos.

3. Tikraisiais Draugijos nariais gali būti abiejų lyčių žmonės be tikėjimo ir tautų skirtumo, turintieji teisės 1909 m. kovo 4 d. įstatų steigti ir stoti į draugijas, kuriamas tuo įstatymu pasigaunant.

4. Tikrieji nariai, įstodami į draugiją, įmoka viena rublį ir nemažiau kaip 25 k. kas mėnuo.

5. Įstoti į draugiją nariu arba iš jos išstoti galima tik kreipiantis į valdybą, kuri priima narius arba išbraukia iš narių skaičiaus.

6. Draugijos turta sudaro: 1) tikrų narių įrašai, 2) aukos, 3) rinkliavos knygų kvitoms ir tam tikrais Draugijos narių tarpe paskleistais lapais, 4) pajamos nuo koncertų, lekcijų, pasikaltų, mokslo pasikalbėjimų, spektaklių ir tt. keliama, gausi tam tikrą leidimą, 5) nuo įrengimo rinkliavų, kiekvieną kartą vietos valdžios leisti. Visos draugijos pajamos liekasi draugijos naudai.

7. Turtu ir visais Draugijos dalykais privežtoju yra Visuotinė susirinkimas ir valdyba esanti Vilniuje ir susidedanti iš 12 narių, kurie iš savo tarpo daugumų balsų išrenka pirmininką, jo draugą, sekretorių ir kasininką. Be valdybos narių, renkami keturi kandidatai tam pačiam laikui, kurie pakeičia išstojusius dėl įvairių priežasčių valdybos narius.

8. Valdyba renkama metams. Vieton išstojusių dėl įvairių priežasčių valdybos narių, visuotinė susirinkimas reikalauja išrenka naujus.

9. Į valdybos narių kompetenciją įeina: 1) draugijos kapitalų valdymas; 2) rengimas rinkliavų ir aukų su tam tikru leidimu; 3) aukų ėmimas; 4) apyskaitų davimas; 5) visuotinio pamirėto paragr. 6 koncertų, lekcijų, susirinkimo šaukimas; rengimas pasikaltų, mokslo pasikalbėjimų, spektaklių, ir tt. viendieninių rinkliavų taisymas, 7) draugijos inguliotinių ir organizacijoms prižiūrėti ir 3) apskritai visų draugijos reikalų sulys šiu įstatų vedimas.

10. Visuotinas susirinkimas šaukiamas valdybos kas trys mėnesiai ir dažniau pareikalavus vieni penktai visų draugijos narių daliai. Visuotiname susirinkime pirmininkauja kiekvieną kartą tam tyčia renkamasis iš draugijos narių skaičiaus žmogus.

11. Apie laiką ir visuotinio

susirinkimo vietą valdyba praneša tam tikrais pakvietais nariams, suteikiams valdybai savo adresus, ir paskelbia vietiniuose laikraščiuose.

12. Jeigu į visuotiną susirinkimą neatvyktų penktas dalis visų narių, gyvenančių Vilniuje, tai susirinkimas esti neteisėtas, bet neveliausias, kaip po savaitės šaukiamas antras susirinkimas, kuris laikomas teisėtu, nežiūrint kiek draugijos narių bus prisirinkę.

13. Visuotinė susirinkimas renka ir papildo draugijos valdybą, patikrinti saikaitoms ir kapitalams renka tris draugijos narius revizijos komisijai, tris jai kandidatais ir sprendžia apie draugijos įstatymų pakeitimą ir pakeitimą, apie draugijos likvidavimą, patvirtina samatą.

14. Visi visuotinio susirinkimo ir valdybos dalykai turi būti nuspręsti didžiauma dalyvaujančių narių balsų; balsams lygiomis pasidalinus — pirmininkaujančio balsas yra sprendžiamas. Valdybos posėdžiai esti teisėtais, jeigu be pirmininko arba jo draugo ir sekretoriaus, dalyvauja ne mažiau kaip vienas trečdalis narių.

15. Draugijos pinigai turi būti sudėti draugijos vardu valstybės banke arba kredito įstaigose pačiai valdybai pasirenkant; be to, tie pinigai gali būti išduodami, turintiems čekį arba raštelį su pirmininko arba jo draugo arba kasininko parašais.

16. Visokias korespondencijas: paprastas, apdraustas, pinigines perleidžia krasi ir telegrafu, siuntiniai ir kiti, adresuoti draugijai arba valdybai, paimama vieno iš jos narių, gavusių valdybos įgaliojimą su pirmininko arba jo draugo ir sekretoriaus parašu ir su draugijos antspaudu.

17. Draugija turi antspaudą su savo vardu.

18. Revizijos komisija, išrinkta šiu įstaigų 10 ir 13 straipsnių reikalavimais, visuomet gali tikrinti kasą, kapitalą, turta ir draugijos dokumentus, pranešdama visuotinam susirinkimui, ką yra atradusi gero ar negero.

19. Kiekvienoje vietoje, kur nuolat gyvena nemažiau kaip 5 draugijos nariai, gali būti atidengtas, sutikus valdybai, vietinis draugijos skyrius. Savo organizacijoje ir visame savo veikime skyrius prisilaiko draugijos įstatų ir valdybos instrukcijų. Apie kiekvieno skyriaus atidarymą valdyba privalo pranešti Vilniaus gubernatoriui.

Pastaba. a) skyriai neturi teisės turėti nejudinamojo turto, b) skyriaus gaunamieji pinigai skaitomi draugijos nuosavybe, c) taisant susirinkimus, literatūros vakarus, vaidinimus, viendienes rinkliavas ir tt., skyriai prisilaiko visų esančių šiame dalyke teisių.

20. Kiekvienas draugijos skyrius savo uždaviniais vykinti renka iš savo narių skaičiaus vietinę valdybą nemažiau kaip iš 3 žmonių.

21. Draugija nustoja veikti, neesant reikalingumo jos organizacijose, visuotinio susirinkimo nutarimu.

22. Likusiuosius nuo likvidavimo draugijos pinigus ir inventorių, atsilyginus su visais interesantais, sušaukus likvidacijos visuotinas susirinkimas atiduoda esančioms ūkio draugijoms arba rateliams savo nuojūra.

Prisiekusis advokatas **Jonas Vileišis**, agronomas **Viktoras Ruokis**, inžinierius **Jurgis Čurlis**, prisiekusis advokatas **Augustas Janulaitis**.

Per rugpjūtį mėnesį tik viename New Yorke tapo automobilių užmušta 36 žmonės, tarpe kurių randa si 18 kūdikių iki 16 metų amžiaus; "karais-automobiliais"—11 ir darbiniais automobiliais — 6.

Negalima išteisinti už bažnytinį šliubą.

"Laisvės" N. 56 tilpo Puišutės straipsnis, užvardintas "Duokime jiems laisvę nors apsigėdime". Perskaitys tokį užvardijimą pasirodo, kad ištikrųjų yra varžoma laisvė tų, kurie bažnyčioje šliubą ima. Man rodosi, kad jų niekas nevaržo; jiems yra nurodoma tik klaidos, o nevaržymas.

Tikras socialistas nepriima imti bažnyčioje šliubą, nes jis, imdamas bažnyčioje šliubą, remia savo priešus. Jeigu socialistas ima šliubą bažnyčioje, tai moka mažesniais 15 dolerių, bet jeigu civiliška, tai penkis. Tokiu būdu jis duoda dešimtį dolerių savo priešams, t. y., duoda dešimtį dolerių, kad mūsų priešai sustiprintų savo pozicijas. Jeigu visi socialistai imtų civiliškus šliubus ir kiekvienas tą dešimtį, kurią atiduoda kunigui imdamas bažnyčioje šliubą, paaukautų apšviestos reikalams, tuomet apšviestųjų merginų daugiau atsirastų.

Pagaliaus, veik kiekvienas socialistas kovoja su dvasiška; bet kada tik įsimyli į katalikę merginą, tuojaus meta kovojęs su dvasiška, bėga pas kunigą ir jį maldauja palaiminimo. Ar tai ne veidmainystė? Ne tik tokie socialistas tampa veidmainiu, bet dar suteikia progą mūsų priešams pasijuokti iš socialisto, kad jie vienaip kalba, o kitaip elgiasi. Tuomet kiekvienas mūsų priešas pasako: "Žiūrėk, kaip socialistas veidmainiauja! Jie kritikuoja bažnyčias, kunigus, tikėjimą, nepripažįsta visu bažnytinių ceremonijų, o dabar klūpo prieš altorių ir prašo kunigo palaiminimo".

Toks socialistas pasielgimas užtenka visiems socialistams, pertai mes ir privolom juos kritikuoti ir privolom nurodinėti jų klaidas, bet netyli, kaip Puišutė rekomenduoja.

Puišutė sako, būk dėl socialisto nėra užtenka apšviestųjų merginų, kurios galėtų sukurti imti civilišką šliubą. Tas tiesa. Bet kas tame kaltas? Ar tik ne socialistas vaikinas? Jeigu socialistas vaikiną rengia į balių, tai už kelių savaičių užkviečia merginą, nušunčia jai į žangos ženklą ir balių leidžia su ja pinigų, pirkdamas saldinius ir kitokius menkniekius. Bet jeigu socialistas vaikiną eina į prakalbas, diskusijas arba viešus darbininkų susirinkimus, tai niekasados užkviečia merginą, net jai nepraneša, kad bus prakalbos ir tt. Jeigu socialistas rūpintųsi užkviest merginą į prakalbas, kaip ir į balius, jeigu jie pirtų joms knygeles ir laikraščius vieton saldinių, tai, be abejonės, daugelis merginų taptų laisvomis.

Toliau Puišutė sako, kad keista būtų, jeigu socialistas įsimyli į tikinčią merginą ir su ja persiskirtų vien tik dėl to, kad toji nesutinka civiliška šliuba imti. Tas tiesa. Bet dar keisčiau išrodo, jeigu socialistas įsimyli į tokia merginą, kuri jo visai nemylė ir apsigėdė. Jeigu mergina taipgi mylės vaikiną, tai, be abejonės, sutiks imti ir civiliška šliubą, nes ji visuomet pasiduos vaikinui agitacijai. Jeigu socialistas įsimyli į katalikę merginą ir ji nepasiduoda jo agitacijai, tai be abejonės, po apsigėdimo sėdės ant jo sprando ir visame kame tampys už nosies.

Beje daugelis sako, kad apsigėdus merginą galima perkaltėti ir padaryti laisvą pažiūrą. Man rodosi, kad daug geriau perkaltėti priešą apsigėdimo, bet ne po apsigėdimui. Jeigu tu manai,

kad paskui perkaltėsi, tai visuomet pasirūpink pirma perkaltėti. S. Pikšrys. Pittsburgh, Pa.

Kaip rusai Varšavą apleido?

Valdiškosios įstaigos liko nepaliestos. Viršausis karvedis telegrafu kreipėsi į piliečių komitetą paimti savo globon valdžios namus ir naudotis jais reikalui užėjus. Universiteto, politechnikos, veterinarijų akademijoje, gimnazijų rumuose leista talpinti lenkiškąsias mokslo įstaigas. Valdiškioji teatrui perėjo piliečių komiteto žinybon. Vaidinimai atliekama kaip visados. Beveik visi gyventojai paliko ant vietos.

Piliečių komitetui leista rekvizuoti miesto gyventojų naudai visus valgomuosius daiktus, kurių kainos buvo trigubai pakilusios. Rekvizuoti maistą padėjo policija.

Varšavon žada įžengti Bavarijos kariūnė, sosto įpėdinio Leopoldo vedama. Varšavą užimsias generolas Makenzenas, stovėjęs 28 liepos už 10 viorštų nuo Varšavos. Kaip tik Varšavą galutinai busianti vokiečių apskelbta paimta, į ją įžengs 25 tūkstančiai Galicijos šaulių, stovėjusių pastaromis dienomis Grodziske. Draug su šauliais atvyks "Tatru gvardija", susidedanti iš Tatru kalmų gyventojų. Šita gvardija rodytis tiktai per didžiasias iškilnes; paprastai gi sergės senobės karališkus rūmus. Pasirodė, kad nevisi lenkai prijaucia rusams. Lenkų diduomenė sušaukė iškilmingą posėdį, dalyvaujant grafui Zamoiskui. Komitetas pasisakė politika neužiimsias, tiktai rūpinsis gelbėti žmones nuo vargo.

("R. G.")

ŽVALGO DRAUGAS.

Rusų žvalgas medyje pasislėpė nuo vokiečių žvalgų. Jis buvo tik viens su savo draugu—šuneliu, o vokiečių daugybė. Medyje besisukinėdamas, ėmė ir nukrito ant žemės ir užsigavo taip, jog negalėjo atsikelti, o ir gulėti buvo pavojinga, nes galėjo užėti vokiečių žvalgai.

—Ak, Dieve, prapuoliai!

—Ištarė dejuodamas karėvis.

Suo dejavima užgirdęs ir pamatęs, kad jo mylimas draugas neatsikelia, suprato, kad atsitiko kas nors blogo ir nubėgo į rusų pozicijas. Ten, pribėgęs prie užkinkyto ratuose arklio, nutvėrė dantimis galą apinasrą ir pradėjo tempti į mšką. Kareiviai pamatė leido si vyti, ir pasivijo tik tada, kai suo stovėjo prie užsigavusio karėvio. Visi karėviai gėrėjosi šunelio gudrumu. Suo gi, kraipydamas voodega, ramiai žiūrėjo, tarsi sakdamas:

—Visą tą—tik draugui. (Iš "L. ū.")



LAIVAKORTES

Į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką. Laivai eina per Archangelską ir per Finlandiją, nekludant kare užimtų jūrių.

Pasportus paripiname. GRUNDAME PINIGUS I LIETUVĄ pigiausiomis kainomis. Imame pilną atsakomybę. Pristatome kvitą su parašu apturėjusio.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35th Street, Chicago, Ill. (Valdiškos prižiūrimas bankas). Jo turtais yra suvirš \$1,500,000. Kredito rėmė ar apsaugai. Visokias žinias maloniai suteikiame.

Stewart Ferniss.

Lynčo Teismas.

Vertė J. Stropus.

(Pabaiga).

Poni Stevens nusijuokė, sakydama: — Myli? Gana jau. Eik šalin. Eikime. Šie žmonės turi darbą.

Aš pašnibždėjau jai ausin: — Eik, eik, man bus dar sunkiau. Lūk sveika, brangiausia.

Ji apkabino rankomis mano kaklą. — Tegul jie mane užmuša! — tarė ji.

— Eikime, Edit, — prakalbėjo Džozefina. — Man sunku, bet tas žmogus prasižengė ir jį turi prašalinti; nemanyk, kad aš džiaugdamosi pasiutusius šunis užmušinėju. Eikime, be skandalo. Tamstos brolis nieko nedažinos. Eik gi, Edit.

Aš pradėjau skėsti jos rankas.

— Poni Stevens, — tarė vienas jos atvestųjų žmonių, — aš matau, priešais pavartoti spėk. Daleiskite man ir Harveyui nuvesti jauną panelę.

— Eikim, Edit, — atkartojo Džozefina.

Mano nuotaka tylėjo ir greitai ir sunkiai kvėpavo. Aš stengiausi išskėsti jos rankas, bet negalėjau. Baisi buvo mano bėda. Aš norėjau numirti; mirtis išrodo man saldumu sulyginant su tuo, ką aš kentėjau.

— Na kaip ji nori, — aštriai ir trumpai patėmijo Džozefina. — Atitraukit ją.

Prasidėjo kova. Dar minutą — ir aš nustotiau proto, bet ją atplėšė nuo manęs.

— O dabar, — tarė kitas vyras, — greičiau užbaigkime.

Poni Stevens suriko: — Padėkit man nuvesti ją namon! Aš nenoriu to matyti, nenoriu.

Bet šešetas lakesvilliečių jau negalėjo susivaldyti. Trumpa kova aptemdė juos. Jiems norėjosi greičiau pakabinti negrą pareitį namon ir nusiplauti nuo to darbo. Jie buvo rimti piliečiai, džentlemanai, geidė išpildyti tą, ką skaitė savo priederme, politiku reikalui.

— Ne, poni Stevens, — tarė vienas iš jų, — ne. Negras nesipriešina, jis pasirenge ant visko; ir mes neturime verst jį laukti. Tamsta atvedė mus, ir gerai padarė. Tamsta būtina norėjai patį atlikti, ir mes tamstai negynėme dėlei tamstos giminaitės. Dabar gi arba veskis jaunąją panaite, arba būki iki galo. Man gailu jūsų, ypatingai gailu jos ir, ištiesų, aš beveik pasirenge negro pasigailėti. Bet mums nėra laiko vaikštinėti mėnesienoje. Mės užimti žmonės. Na, dirbkit darbą!...

Mane privedė prie medžio. Toje valandoje mano akis susitiko su Edit'os žvilgiu. Ji stovėjo nekrutėdama greta ponios Stevens ir plačiai atidarytomis akimis žiūrėjo ant manęs ir ant to, kas ketino įvykti. Ir umai aš pamačiau, kad tose akisė užgeso, kaip žvakė, proto šviesa, kad baisi beprotystės migla jas uždengė. Viena jos rankų, kuri vis dar spaudė žirkles, išlengvo, tartum slėpdamosi slinko augšty. Jos žvilgis nusikreipė ant Džozefinos, kuri laikė jos antrą ranką ir taipgi tik ant manęs žiūrėjo. Žirkles iškilo ir taikė į mano nuotakos širdį.

Mano persergstantis riksmas užmirė; jį užsmagė virve. Mane pakėlė... aš išgirdau baisų klyksmą; paskui mane apjokino šviesa, mano ausis pasigirdo trenksmas, man pasirodė, kad mano galva išsiplūtė, pasidarė milžiniška, rengėsi perplysti. Ir umai aš pasijutau ant žemės. Aš beprotiškai traukiau aštrią virvę, kuri išpirovė į mano kaklą. Mane pametė, kuomet Edit susižeidė.

Kitoj laukymės pusėj stovėjo keletas pasilenkusių prie kažko žmonių. Aš supratau prie ko. Atsistoti aš negalėjau, o dėjo išlengvo šliaužiau per pievutę ir ne užilgo parpuoliau greta jos. Toje minutėje dievas įkvėpė į mano teisių širdis mielaširdystę. Mielaširdystė!... Dabar!

Aš račiausi, kaip beprotis, aš meldžiau jį pribagiti mane, įleisti man kulka į smegenis; aš vilkausi paskui jį keliais, kuomet jie traukėsi išgastyje. Aš siutau, keikiau juos; viskas veltui.

Aš apsigavau, kad prakalbėjau. Ty-lėk aš, jie, gal-būt, būtų mane užmušę. Bet išgirdę, kad bėdinas apgailėtinas Džim Krow prabilo kalba, kurią davė jam jo išauklėjimas, jie nusistebėjo ir pradėjo uždavinėti man klausimus.

Ašgi, stengdamas tiktai apvalyti mano

nuotakos atmintį, išrėkiau jiems visą tiesą, o paskui pradėjau vėlei melsti jį mane užmušti.

Bet jie atsisakė. Jie glostė mano petį ir apibėrė mane kvailais maloniais žodžiais. Vienas jų pasakė, jog jam skaudu, kitas pasiūlė man pinigų.

Net piktoji moteris pamatė, kad ji padarė užtektinai daug. Juk sulys jos pažvalgy tas, kas atsitiko, būt buvę daug prasčiau, jei būtų mane užmušę. Mano nuotaka mirė. Štai ir galas, džentlemanai.

* * *

Jis nutilo.

Daktaras pertraukė užstojusią tylą. — Vargšas! — tarė jis. — Aš manau tamsta neilgai pragyvensi.

— Užtektinai ilgai, — atsakė negras. — Man reikalinga dar keliatos dienų, ir aš jas turėsiu. Aš dar padarysiu su ja atskaitą.

— Na broli, — patėmijo Smis, — tu turi paaiškinti, kaip šičion pakliuvai.

— Ar tas reikalinga? — paklausė negras. — Aš ir užmiršau. Paprastas išaiškinimas: piktadarė dar gyvena...

— Toli nuo čia? — paklausė Smis.

— Aš dasigausiu prie jos, kaip d si-gavau nuo Liverpoolio iki čia, kaip dasigavau iki laivo, kuris mane nunešė Anglijon, kaip aš pereičiau pragarą, idant tik ją pastikyti. O tuomet...

Jis pasigraibė kišeniųje, ištraukė skustuvą ir, parodęs jį visiems, kaip pasiutęs išbėgo iš karčiamos. Šaltoj migloj girdėjosi jo kimus kosulys, ir kolei jis neužmirė toluomoje, niekas nepratarė žodžio.

— Aš išeinu, — tarė galop Kenesi. — Eikiva daktare.

— Eikite, — patėmijo Smis. — Jeigu tamsta, malanus žurnaliste, nori jį susekti, tamsta, malonus žurnaliste, nori jį susekti, su nebus malonu, kad negras papjauš baltąją. Eikie, jei nori, policijon; juk tamsta nepirminis iš mūsų draugijos, einas tetai be kvietimo. Taigi, laimingai.

Ir nuskurčiai jį išleido.

—o—

Prie vaizdelio "Du Broliai".

"Laisvės" NN. 59 ir 60 tulas K. Rugienius piešia, kaip Jonelis skurdžiai ir prastai gyvena. Kaimynai, draugai ir draugės juokdavosi iš Jonelio taupaus gyvenimo ir jo brolis Antanukas, nekartą susirokuodavo su Joneliu dėl jo taupaus gyvenimo.

Vėliaus, kuomet Jonelis per savo taupų ir skurdų gyvenimą susitaupino šiek tiek pinigų ir gal manė truputį pasiluosuoti nuo vargo, tuomet jo brolį Antanuką prispaudė sunki gyvenimo našta. Antanukas kreipėsi į savo brolį Jonelį, tikėdamas gauti pašalpą, bet Jonelis atsisakė jį šelpiti.

Tuomet Antanukas paskendo liūdnoje mintyse, ir buvo bemanas nusizudyti, kad jį jo brolis apleido.

Antanukas sako, jog jis pamatęs pas Jonelį vien krikščionybės mokslo supratimą, kas Jonelį padarė begailėstingu dėl savo brolio.

Aš manau, ne krikščionybės mokslas kaltas tame, bet Antanukas ir tie visi žmonės, kurie tyčiojosi iš Jonelio taupaus gyvenimo. Jie yra daug kartų kaltesni tame, kad Jonelis paliko begailėstingą dėl savo artymo. Tie žmonės su jų atsimėsimais link Jonelio, pilnai galėjo išplėsti iš jo tą brangią vertybę žmogaus.

Galima daugybės prirodymų (vaizdelių) rasti iš kasdieninio žmonių gyvenimo, kame tuli be sąmonės žmonės sudrumstę jų gyvenimą, persekiodami juos, kaip ir minėtą Jonelį.

Gaila, jeigu Jonelis nesuprato teisingai šiandieninio draugijos surėdymo ir nesidarbavo dėl visų gerovės. Bet Jonelis suprato teisingai kitą gyvenimo pusę, t. y. jis matė, jog jam niekas kitas nepadės, jeigu jis pats nedirbs ir nebus taupus. Galime daleisti, kad Jonelis matė, jog prie šiandieninio surėdymo reikės būti kuosaikliausiu ir taupiu, kad senatvėje ar ligoje nereikėtų išmaldos įieškoti ar bent būsianti karta galėtų geriaus pradėti gyventi.

Gal tulam atrods keistu mano šitas išsireikšimas, tad lai pažvelgia į tarpe mūsų gyvenančią tautelę, žydus — kad ir čion Amerikoje. Kaip jie atvykę šion šalin gyvena ir kaip gyvena šiandien, o tuomet nebus tokio reikalo peikti Jonelio gyvenimas.

Glen Lyon, Pa. Našlės Vaikas.

J. Sakalas.

Žioplių Jonas.

Juokai vienoj veikmėj.

(Pabaiga).

dairosi, bet patėmyjęs Marę pasilenkusi ir jis padaro tai. Marė, pabaigus motinai laiminimą, atsistoja, o Jonas vis dar klupo pasilenkęs). Jonuk, kėlkis ir tik nusiprausk burną, ba po tūi eisiu pas kunigėlį paduoti užsakus.

JONAS. (Su didžiausiu nusistebėjimu). Pas kunigėlį?! (Apsidairo ir patėmiję skrybėlę ant grindų, pasigriebia ją ir dumia per dešines duris laukan. Marė žiuri į jį su nusistebėjimu).

MOTINA. Jonuk, Joneli palauk! (I Marę). Nagi kas dabar čia jam pasidarė? Bėgkim, dukrele, paskui, gal pasivysime! (Abidvi išbėga).

(Per kairiasias duris įbėga Jonas. Įbėga, prisiveria durim koją, parkrinta, greitai nurėplioja prie lovos ir palenda po ją. Iš lauko įeina motina ir Marė).

MOTINA. Kaip ugnyje sudegė. Ak tu dieve mieliausias, ką dabar mudvi su juo darysime?

MARĖ. Mamyte, ar žinai ką, einam pas kunigėlį, papasakosim visą atsitikimą ir aš mišiu, kad mudvi be jo galėsim paduoti užsakus.

MOTINA. (Pamislįs). Geras tavo sumanymas, dukrele, su užsakais, bet kaip mudvi jį nuvesime prie šliūbo?

MARĖ. Mamyte, kaip tik mudvi kunigėlini pasigerinsim, tai jis sutiks atėti į namus ir mudu suviničiavos.

MOTINA. Taip, tai taip, dukrele, bet visgi namuos šliūbas nėra taip šventablyvas kaip bažnytelė ir paskui, dieve mylėk, gali būt suiręs gyvenimas.

MARĖ. Mamyte, juk ką kunigėlis padarys, tai tą žinos ir pats dievas. Na, o ant galo, kam čia mudviem galvas laužyti, kaip kunigėlis patars, taip mudvi darysime.

MOTINA. Gerai tu sakai, dukrele, eitam pas kunigėlį, papasakosime apie viską ir kaip kunigėlis patars, taip ir pasielgsim.

(Marė su motina išeina, o Jonas iškiša iš po lovos galvą ir rodo joms amerikonišką špigą).

Uždanga.

Pask. P-lei O. G-tei.

GRĮŽKIE.

Grįžkie prie mūsų,
Grįžk prie savų,
Grįžk prie tėvųčių mylimų.
Aplankyk tuos kalnus paprastus,
Medynais, krūmais išpuostus,
Paminklus praeties taip brangius.
Kur iš jaunystės pirmų dienų,
Kur tarp myluojančių gamtos vaizdų
Praleisdavai vasaros vakarą tarpdrau-
Grįžk prie sesučių dar mažų, [gū.
Grįžk prie pažįstamų senų,
Grįžk prie saldžių, saldžių namų.

Naslės Vaikas.

DŽIAUGSMO VALANDOJ.

Linksma valandėlė man laimės nukrito,
Vargai pragaistingi nuslinko tolyn,
Skaisčiųjų svajonių saulutė prašvito,
Ir spindulius skleidė po sielą meilyn.

Džiaugiasi, kaip vaikas ant motinas kelių,
Kuomet jį matutės ranka glamonėjo,
Kad motinos lupos prie sunaus rankelių
Karštai bebučiuojant, jo mintis auklėja.

Bet štai, vėjas rustus jau debesius gena,
Spinduliai saulutės jau slepias vėla.
Tie juodi šešėliai negerovę mena —
Ir vėla nuliūdo linksmutė siela.

Vėl skaudžiai svajonės man širdį suspaudė,
Ir verkiau, kai vaikas, netekęs matutės,
Kuri jo svajonių gražumą išaudė,
Bepuošdama sakmę prie laimės-senutės.
Scranton, Pa. Žemutis Svyruoklis.

PINIGŲ PERSIUNTIMAS Į VOKIEČIŲ UŽIMTUOSIUS KRASTUS.

Užsienių reikalų ministerija pradėjo priiminėti pinigines perlaidas priešininko užimtųjų Lenkijos gubernijų (tat, turbūt, ir Kauno gubernijos) gyventojams. Siunčiamųjų pinigų neprivalo būti daugiau, kaip 150 rub. vienam žmogui ir 300 rub.

šeimynai sykį per mėnį. Pinigų 50 rub. skaitoma lygiai šimtui vokiečių markių. Persiuntimas telegrafu su atsakymu, ar adresatas gavęs siuntinį—apsieisias 5 rub. 70 kap. nuo kiekvienos perlaidos. Pinigai siųsti reikia per užsienių reikalų ministerijos 1-ąjį departamentą, Petrograde (Dvorcovaia ploščad No. 6). („R.G.“).

Demonas Indra.

EISIU PAS MERGELE...

Tai gražiai šviečia mėnuo auksinis,
Žiba žvaigždėlės; rami naktelė,
Jaučiu, nustojo vargas kankinęs,
Vai eisiu, eisiu aš pas mergele.

Žinau, ji laukia manęs vienutė
Vyšnelių sodne, kur dainužėlė,
Grazią, jausmingą čiušla lakšutė,
Kur rasa skaisči bučiuoja gėlę.

Tai aš nuėjęs, ją apkabinęs
Pasidžiaugsiu ir pasikalbėsiu.
Priglausiu meiliai ją prie krutinės,
Žydrioms akelėms pasgrožėsiu.

TRIMITO GARSAS.

Tri-tri-tri tri-tri-tri tra-a-a...

Saskambėjo balsai,
Suužė giria,
Aidas nuskrido griaudingas,
Širdžiai malonus, jausmingas...

Trimito garsas! Aš jį myliu!...

Ir klausaus jo ilgai,
Ir klausaus ir tyliai,
Kaip aidas pinasi, liejas:
Jį neša bučiuodamas vėjas.

Tri-tri-tri tri-tri-tri tra-a-a...

Į kovą jis šaukia,
Į kovą, ura!
Laisvės įieškoti vadina, —
Eit, kur skausmai nekankina.

Drasumo duoda, vilties, spėkos

Su priešais kovoti
Ir stot prie talkos, —
Sugriauti jiegas kapitalo,
Kurs spaudžia, kankina begalo...

Man linksma! Ir galingas aš nū,

Kol trimitas šaukia,
Kovoti einu!
Ir kovosiu aš narsiai, ilgai;
Į kovą ir jūs, darbininkai draugai!...

VARGDIENIO SKUNDAS.

Neviliokie tu manęs, saulutė šviesi,
Nes tavęs aš pasiekt negaliu,
Pergrazi, pertoli, augstai tu esi, —
Žibek sau viena tarp spindulių!...

Ne man tas suprasti, ką tu vis šneki,
Ne man... Aš vargdienis žmogelis, —
Mane spaudžia vargai, dalužė sunki...
Oi kamgi mane laiko pasaulis?!

Neviliok tu saulutė ten augštumoje,
Ne man... Aš vargdienis žmogelis, —
Ten čero erdvė, padangėj mėsloj;
Vai neviliok, tai ne dėl manęs!...

Mano linksmybė svietur, kur klajoja,
Mano džiaugsmus audra nutvėrė,
O mintis ir laimė vėjai nešioja,
Manę patį skausmuose panerė...

J. Sakalas.

SAULYTĖ LEIDŽIAS.

Saulytė leidžias už kalnelio,
Šviesa jau nyksta pamaži.
Prie pat upės ant krantelio,
Sėdž' mergužė, kaip aniuols graži.

Jos veidai gražiai raudoni,
Akys mėslos, kaip žvaigždutės.
Plaukai, kaip linas geltoni,
Širdis... kaip vasara karšta.

Sėdi, laukia bernuželio,
Jos gyvenimo vilties,
Ir dainuoja dainužėlė,
Vargų, skausmo praecities.

Jos balselis skamba tyloje,
Aidas ein' upės bangom,
Tarsi, neša prie bernelio,
Ar vilioja jį prie jos.

Skamba graudžiai dainužėlė
Iš krutinės sužeistos,
Laukia, ilgis bernuželio
Bet jau jis ne'tein' prie jos.

Tenai toli už giružės
Kovos laukas buvo,
Jos bernelis mylimasis
Karėje prazuvo.

MOTERIMS NAUJIENOS

PER KOVĄ Į ŠVIESĄ IR LAISVĘ — TAI MUSŲ OBALSIS.

Pasikalbėjimas Rožytės su motina apie piknikus.



— Labas rytas, mama. Kaip matau, tai mama šiandien esi labai geram upe.

— Taip, Rožyte, vakar buvau švento Pranciškaus piknike, tai šiandien labai gerai jaučiuos.

— Ar tai ir šventieji piknikus rengia?

— Tu, Rožyte, tikra šliup-tarė! Kaip tik su tavim pradėti kalbėti, tai tuojaus šventuosius ir pajauki.

— Juk mama sakei, kad vakar buvau švento Pranciškaus piknike, tai aš ir užklausu, ar šventas Pranciškus taipgi piknikus rengia?

— Nebliuznyk, jeigu nieko nesuprant! Ne šventas Pranciškus piknikus rengia, bet šv. Pranciškaus susai-dė. Tai aš buvau švento Pranciškaus susaidės pikni-ke. Ar dabar suprant?

— Taip, dabar suprantu, bet kodėl išsyk mama taip nesakei?

— Aš nemaniau, kad šliuptarniai tokie kvaile. Mės visuomet sakom, kad švento Pranciškaus balsus, šv. Pranciškaus piknikas, šv. Pranciškaus fėrai ir visi suprant, kad susaidės, o ne šventojo.

— Mat, kaip jūs atbulai veikiate, atbulai elgiatės, tai atbulai ir kalbate. Pertai nieko nėra stebėtino, kad atbulai viską ir suprantate.

— Netauzyk niekų! Mės visuomet elgiatės pagal dievo ir bažnyčios prisakymų, o ne atbulai. Tai tik šliuptarniai elgiasi priešingai dievo ir bažnyčios prisakymams. Štai kad ir vakar, mūsų piknike nebuvo nei prakalbų, nei bedieviškų deklamacijų, nei dainų, visi susaidės nariai dailiai linksminosi, šoko ir tam panašiai.

— Kodėl, mama, ne viską pasakei, kas ten buvo?

— Aš, Rožyte, viską pasakiau.

Kodėl nepaminėjai kiek ten bačkų ištuštino ir kas paskui buvo?

— Nieko baisaus nebuvo. Tiesa, keliolika bačkų ištuštino ir paskui susipešė, bet ir tai bedieviams nosis apdaužė. Sako, vienas bedievis už nosies susiuvimą užmokejęs septyniuos dolerius.

— Ar tai mama džiaugiesi, kad bedieviui nosį sumušė?

— Suprantama, tegul ne-

ar tai krikščioniškos, ar tautiškos, ar tai socialistiškos, rengdamos kokias nors pramogas, neprivalo parduoti svaiginančių gėrymų. Draugystės, kaip organizuota ir susipratus minia, turi būt pavyzdžiu tamserei, neorganizuotai miniai. Bet dabar jos savo pasielgimai ne tik neduoda gerų pavyzdžių, bet dar pratina prie girtuoklystės, pardavinėja svaiginančius gėrymus.

— Bet tuomet, Rožyte, susaidė peino neturės?

— Mės, mama, neprivalom į peiną žiūrėti, bet privalom žmonijai šviesą, blaivą kelią rodyti. Pardavinėdami svaiginančius gėrymus, visai kitaip pasielgiame: užsikviečiam žmones į savo pramogas sakydami, kad jie atvykę praleis linksmai laiką, o paskui juos nugirdom, supesdinam ir net už grotų pasodinam. Visos draugystės prieš tai turėtų kovoti, bet neplatinti girtuoklystę.

— O gal, Rožyte, ir tavo teisybė. Aš priguliu prie Nekalto Prasiidėjimo Panelės švenčiausios susaidės ir kaip susaidė rengs balių, tai pirma užprotestuosiu, kad nebūtų svaiginančių gėrymų.

— Labai protingai, mama, pasielgsi. Pardavinėjimas svaiginančių gėrymų gana blėdingas ir mės turime prieš tai kovoti. Jeigu vyrų draugystės į tai neatkreipia jokios atydos, tai nors moterų draugystės privalo su tuo įpratimu kovoti.

ŽINIOS.

LAWRENCE, MASS.

Gyvuliškas pasielgimas.

15 d. rugpjūčio tulas K. išsivedė pasivaikščioti dvi mergaiti — lenkę ir lietuvaite, vieną 9, o kitą 5 metų.

AKUŠERKA

Pabaigai kursą akušerijos BELLEVUE HOSPITAL TRAINING SCHOOL for MIDWIVES, NEW YORK. Paskmingai atlieka darbą prie gimdymo. Patarimus duoda dykai. Reikalaujančius kreipkitės šiuo adresu:

P. MOCKIENE

265 Berry Street, Brooklyn, N.Y.

Darbininkai, skaitykit visi! Tas jūsų naudai!

Kazimieras W. Žiurinskas and Co.

Kostumieriškas Kriaučius.

1100 WASHINGTON ST., NORWOOD, MASS.

Siuvu siutus, overkotas ir reinkotas, o taipgi ir kitokius drabužius pagal naujausią madą ir už pigiausią kainą. Todėl, draugai — darbininkai, kreipkitės prie manęs, res aš esu jūsų draugas. Jūs tankiai remiate savo priešą, sustiprinatė jį savo centais, o įsai jumis persekioja. Aš gi esu darbininkų partijos žmogus ir visada su jumis darbuosiu. Man nerūpi jumis išnaudot, bet jums patarnaut. Turiu viltį, kad perskaitę šį apgarsinimą jūs, draugai — darbininkai, pasiūsit man atvirutę ir savo adresą, kur gyvenat, o aš atvažiuosiu pas jumis ir atsivežsiu įvairiausių sampelių. Galėsit išsirinkt pagal savo tikrą norą. Paimsiu miegą ir bus pasiūta taip, kaip tik jūs norėsit. Darbą gvarantuojau.

Priegtaim, važinėdamas po miestus ir miestelius, užrašinėsiu darbininkiškus laikraščius, kaip tai: "Laisvė", "Kovą", "Keleivį", "Naujienas" ir kitus.

M. M. S. Našlaitis.

BAYONNE, N. J.

Kada pradėdi kalbėti, kad greitai laiku ir moteris gaus lygias teises su vyrais, tai ir mūsų moterėles, ypatingai merginas, pradeda džiaugtis. Bet kodėl jos džiaugiasi gaminių lygių teisių, tai negalima suprasti.

D. L. K. Vytauto draugystė jau virs šėsių moneių nutarė priimti nuo 16 iki 15 metų amžiaus moteris ir merginas lygiomis teisėmis su vyrais. Bet ar daug jų prie draugystės priguli? Iš kelių šimtų vos 11!

Gėda vietos moterims, kad jos taip snaudžia! Jeigu jūs visuomet taip snaudsite, tai kokią naudą turėsite iš to, kuomet gausite lygias su vyrais teises? O gal pas jus yra savi išrokavimai ir lygių su vyrais teisių norite ne dėl visuomeninio veikimo, bet dėl kitokių tikslų? X.

LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIMO SUSI-VIENYJIMO REIKALUOSE.

Pranešu visoms L. M. P. S. kuopoms, kad pas centro sekretorę galima gauti pirktą agitatyviškų (už moterų balsavimo teises) lapelių. Kaina lapelių: už tūkstantį \$1.20. Reikalaukite šiuo adresu:

K. Petrikienė,
799 E. 150 St.,
New York City.

KORESPONDENCIJOS

WILKES BARRE, PA.

Iš mainierių konvencijos. 7 d. rugsėjo, 10:30 val. ryte atsidarė mainierių konvencija. Pirmininku išrinktas J. T. Kenedy. Pirmoji sesija įniko svarbaus nenuveikta.

8 d. rugsėjo tapo susirinkimas atidarytas 9:30 val. ryte. Tuom tarpu atvyko ir mainierių unijos prezidentas J. P. White ir užėmė pirmininko vietą. Perslauskus visu trijų distriktų delegatų vardus, pasirodė, kad konvencijoj dalyvauja 479 delegatai. Paskui prezidentas White pasakė prakalbą. Po prakalbos sekretorius išdavo raportą: iš jo raportu paaiškėjo, kad visi trys distriktai turi pilnai užsimokėjusių narių 77,979. Devintas distriktas turi pilnai užsimokėjusių narių 32,687.

Po pietų buvo paroda ir traukė paveikslus dėl krutėnčių paveikslų. Susirinkimas uždarė 3:30 val. po pietų.

Delegatas 918 lokalo.
F. J. Levinskas.

TORRINGTON, CONN.

Darbininkų bruzdėjimas.

Sis miestas — tai tikras patamsio kampelis, nes iki šiolai čia nebuvo girdėt jokio judėjimo darbininkų tarpe. Miestelis nedidelis, bet fabriku randasi apie dešimt, daugiausiai geležies ir vario išdirbystės. Zinoma, vieną jų didesnį, kiti mažesni, bet darbininkai visuose lygiai išnaudojami. Ypatinga atyda į save atkreipia dirbtuvė "The American Brass Co.", kur darbo sąlygos bene bus blogiausios kaip kitose dirbtuvėse, nes čia gamina ginklus kariaujančiom šalim, todėl darbo turi per daug, dirba dieną ir naktį. Formanai neriasi iš kailio versdami darbininkus skubėti, kad tik daugiau galeto pagaminti, nes kompanijai lieka gražaus pelno. Darbininkų užmokestis labai mažas šioje dirbtuvėje, nuo \$1.50 iki \$2.00 į dieną, už dešimt valandų sunkauso darbo. Tiesa, čia neligai dirba darbininkai, kurie pirmiau dirbė geresnė dirbtuvė — dieną, kita, arba savaitė padirba, meta darbą ir eina kitur. Bet kitur dabar darbai eina labai silpnai, tai ir čia nestoka darbininkai — vienai išeina, kiti į jų vietą ateina. Ir taip darbininkai mainosi, kaip upėj vanduo. Vienok dirbtuvė visada pilna darbininkų, kurie neša kantriai tą kapitalistų jungą. Bet kilus darbininkų bruzdėjimui kituose miestuose, ypatingai ginklu dirbtuvėse, ir čia prasideda judėjimas. 7 d. rugsėjo renėsi išeit į streiką, jeigu kompanija nepakels mokesčių ir nesutrukins darbo valandas. Kokios pasekmės iš to bus, pranešiu vėliau.

"Hendeg Machine Company" 900 darbininkų išėjo į streiką subotąje, 4 d. rugsėjo, 8-tą valandą iš ryto. Reikalauja 8-nių valandų darbo dienos, 15% daugiau mokesčių ir už viršlaikį kad mokėtų 50% daugiau ir t. p. Kaip teko patirti, tai streikieriai gerai susiorganizavę ir tikisi streiką laimėti.

Tarpe streikierių yra dikčiai ir lietuvių. Aš nuo savęs linkiu tiems draugams streikieriams laimėti kovą su kapitalu. Tik laikytis vienybės, o priešą apgalvėsite!

Vietinis.

LEWISTON, ME.

18 d. rugpjūčio, 10 val. vakare, nusizūdė lietuvis Juozas Meškela, paleisdamas kelis šūvius sau į krūtinę iš automatinio revolverio. Priežastis nusizūdymo nesužinota, nes Meškela buvo išvažiavęs į Kinio, Me., ir ten įvyko suauzdystė.

Velionis buvo jaunas ir bialvus vaikas; Amerikoje išgyveno apie 3 metus ir per tą laiką nematė linksmos valandėlės, nes veik per visą laiką sirgino. Spėjama, ar tik liga nebus priežastimi suauzdystės.

J. Meškela paėjo iš Kaino gub., Rokiškio parapijos, Smigių sodžiaus. Lietuvoj paliko tėvą ir seserį. Lewistone neturėjo jokių gimičių.

Kas norėtų platesnių žinių, lai kreipiasi šiuo adresu: A. Marcinkevičia, P. O. Box 51, Lewiston, Me.

Lai būna jam lengva šios šalies žemėlė.

A. Marcinkevičia.

ST. LOUIS, MO.

Mūsų mieste yra nemažai žydų; jie taipgi rūpinasi "tikima" aukų nukentėjusiems nuo karės. Reikia pripažinti, kad tame darbe jie toli nužengę pirmyn nuo lietuvių; apart visokių būdų aukų rinkimo, jie uždėjo taksas ant gyvulių pjovimo. Mat, žydų įstatymas nepaveldi jiems patiems pjauti kokį nors gyvulį, bet turi papjauti tam tikras žinogas, pabaigęs žinomą laipsnį mokslo. Ir štai jie tam savo "riežnykui" moka 1c. viršaus už kiekvieno gyvulio papjovimą. Per savaitę laiko išminėtu taksu surenka \$166.

Mūsų lietuviams reikėtų pasimokinti nuo žydų aukų rinkime.

A. Tvaranavičia.

WORCESTER, MASS.

Mūsų mieste greitai laiku įvyks L. S. S. VI Razono konferencija, per tai L. S. S. 40 kuopa padėjo prie to rengtis ir mokinasi veikala "Nihilistai". Mūsų kuopos nariai seniai pageldauja Razono konferencijos. Dabar pažiūrėsim, kaip jie tą konferenciją surengs.

11 d. rugsėjo A. O. H. svetainėj bus prakalbos L. S. F. vietos komiteto. Kalbės p. St. Simkus.

S. L. A. per aštuonis mėnesius Worcesteriečiams turėjo išmokėti \$260.00.

Mūsų miestas pirmiau buvo visai nežymus, bet dabar pagarsėjo po visą Ameriką. Turime užtektinai inteligentų, išleidžiamė net du laikraščius (tik kasžin, ar iš to mūsų laikraščių visuomenė turi naudą?) ir darbuojamės, kaip imanydami.

5 rugs. buvo piknikas L. S. S. 40 kuopos. Žmonių susirinko nemažai. Kalbėjo drg. Kučinskas apie Lietuvos Darbininkų Literatūros Draugiją. Po prakalbų susirašė apie 20 narių. 6 d. rugsėjo buvo pirmas susirinkimas.

Linkėtina naujai draugijai gero pasisekimo.

Girdėjau, kad mūsų mieste organizuojamas koks tai apšvietos klubas. Kaip tam klubui seksis, tai ateitis parodys.

Zanavykas.

GARDNER, MASS.

Socijalistų priešams nesiseka.

Pastaruoju laiku įvyko nepeprasti apsiereiskimai pas socijalistų priešus. Kadangi tie priešai be jokios atsakomybės išdūmė dievai žino kur, tai priverstas esu dar jų pavardes apelsiti ir tik paminėti prasakaltimus.

Onytė.

DETROIT, MICH.

29 d. rugpjūčio buvo išvažiavimas Dailės draugijos. Susirinkusieji labai dailiai praleido laiką. Buvo trum-

nes gal būt dar valdžia pagriebs į savo nagus.

Kaip žinoma, jau nuo tūlo laiko čia gyvena T. M. D. klubas, kurio mieriis kovoti su socijalistais. Tiesa, pati T. M. D. nekovoja su socijalistais, bet mūsų klubas išslyk uoliai pradėjo kovoti. Bet tiek to, jeigu jam būtų sekėsi pasekmingai kovoti. Bet dabar ir ji patiko nepalaimos: tūli to klubo nariai ir socijalistų priešai "atsižymėjo" tarpe vietos lietuvių. Vienas nuėjo į svetimą namą ir sužeidė moterį, antras pasisavino pinigų ir laikrodėlį, trečias suviliojo merginą ir kooperacijos krautuvę nukraudė ant \$10.00. Ir visi jie išdūmė nežinia kur.

Tūlas ex-socijalistas sumanė apsivesti. Bet vargšas jokių būdų negalėjo sugalvoti pas ką reikia slūbą imti. Tuom tarpu mergina pagriebe mūsų ex-socijalista ir nutempė liuterių bažnyčion; liuterių kunigas davė slūbą. Dabar visi juokiasi, kad jų slūbas nėra "vožnas", nes pas liuterių kuniga imtas. Ar tik nebėgs pas katalikų kuniga užtvirtinti? Tuomet galima bus pasakyti, kad slūbas yra "all-right".

5 d. rugsėjo buvo mėnesinis susirinkimas L. S. S. 89 kuopos. Reikia pastebėti, kad šiame susirinkime buvo neįteistųjų apsiereiskimų, kaip tai: pirminkas nepriėmė parlamentariškų teisių ir narių noliogiški išsiereiskimai. Kokius mūsų tūli draugai vartojo žodžius, tai net svetainės sienos turėjo rauti. Jau kelinti mėnesiai, kaip aš priguliu prie kuopos, bet dar nebuvau girdėjęs tokių išsiereiskimų, kaip kad pastarajam susirinkimui. Draugai panašiai besielgdami užlenkia kuopos augimui. Jeigu ateina pašaliniai žmonių ir išgirsta tokius išsiereiskimus, tai ką tie žmonės pradeda manyti apie mūsų kuopą?

Antras dalykas, kad kuopos nariai silpnai seka savo organą "Kovą". Stai jums pavyzdys: kuopa nutarė užklausti centro sekretoriaus, ar ilgai reikės į Socialist Party po 10c. mokesčių? Mat, nekurię į Sąjungą užsimoka, o į Socialist Party nemoka.

Ar tai nejuokinga tas atrod? Jeigu visi kuopos nariai skaitytų organą ir sektų Sąjungos reikalus, tuomet nebūtų ir tokių juokingų nutarimų.

Draugai, jeigu nenorime būti iš vardo socijalistais, tai atydziaul sekime Sąjungos reikalus. Dabargi su tokiais nutarimais save ant juoko pastatome.

5 d. rugsėjo buvo diskusijos T. M. D. Diskusuoti "Ar reikalingi svaiginanti gėrymai"? Diskusantų buvo 6 — trys prirodinėjo, kad reikalingi, o trys priešinosi. Diskusijos tęsėsi apie 2 valandas. Per tą visą laiką diskusantai pačių pamatų visai nepajudino. Užbaigus diskusijas, paleido nubalsavimui. Na, tik nenusiėgaskite, nubalsavo veik vienbalsiai, išskyrus trijų diskusantų, kad svaiginanti gėrymai yra reikalingi. Net ir moterėlis balsavo už svaiginančius gėrymus.

Reikia pažymėti, kad pirminkas, atidarydamas mitingą ir perstatydamas diskusantus, pasakė, kad tie diskusantai būsią geri, kurie prirodysią, jog svaiginanti gėrymai yra reikalingi.

Tai matot, kaip mūsų lietuvių žengia progreso keliu.

DETROIT, MICH.

29 d. rugpjūčio buvo išvažiavimas Dailės draugijos. Susirinkusieji labai dailiai praleido laiką. Buvo trum-

pa prakalbėlė ir visokių žalsių.

Dabar Dailės draugija rengia vakarą; bus perstatyta veikalas "Gudri Naslė". Linkėtina gero pasisekimo.

Barsiukov.

ARNOLD, PA.

Klaidos atitaisymas.

"Laisvės" N70 tilpusioj mano korespondencijoj padaryta kelias klaidų. Pirmia, vietoj Bijevičiaus, pasakyta Bizevičius. Antra, korespondencijoj pasakyta: "susilaukė kūdikį". Turėjo būti: "S. Bijevičius susilaukė dukters".

Žilės Vaikas.

DETROIT, MICH.

5 d. rugsėjo buvo koncertas ir prakalbos socialrevoliucionierių. Kalbėtojam buvo drg. F. Dručas, kuris neseniai atvyko iš Gary, Ind. Kalbėjo apie 1905 metų Rusijos revoliuciją ir apie vargingą revoliucionierių padėjimą. Nurodinėjo, kaip rusų valdžia, pasigavus revoliucionierių, visokiais būdais kankina, norėdama priversti, kad jis išduotų savo draugus, kurie dar nėra į valdžios rankas pakliuvę. Aiškino, kad darbininkai greitai laiku caro sėdą nuversią, kaip kad ir kitų šalių carų sėdai tapo nuversii.

Drg. J. Rostovcov, rusas, lešė monologą "Paskutiniai žodžiai pasmerktajo". Su- lėdė gerai.

Buvo perstatyta drama "Penktas Prisakymas". Su- lėsta gana gerai, nes geriau sulėsti vietos aplinkybės nedaleidžia.

Buvo muzikos, kurią atli- kė rusai. Skambino ant gitarų, mandalynų ir balalaitų. Atidarant susirinkimą, skambino Marselietę, paskui laidotuvių maršą ir daugeli kitokių gabalėlių. Muzika publika taip užganėdino, kad muzikantus po kelis sykus išsūkė ant scenos.

Reikia pažymėti, kad muzikantus užkvietė drg. Rostovcov ir jie jokio atlyginimo nereikalavo. Nors drg. Rostovcov rusas, bet lietuvių kalbą vartoja gana gerai ir tankiai ima dalyvumą tarpe lietuvių.

Iš priežasies blogo oro publikos susirinko neper- daugiausiai. Pelnė liko \$27.55. Pinigus paėmė drg. K. Tamošiūnas ir sakė pasisūjęs per "Kovos" red. Revoliucijos ir Kankinių Selpimo Komitetui.

Detroito Reporteris.

L. S. S. V RAJONO IŠVAŽIAVIMAS.

5 d. rugsėjo buvo L. S. S. V-to Razono išvažiavimas į Mar Lin parką. Rodos, šios vasaros sezono jau bus užbaigta išvažiavimuose gaivinti socijalizmą, kadangi ant tyro oro nebus galima nieko veikti, nes vasaros linksmybės, kurias mums ganta suteikt, ir vėl rengiasi atimti, atsiųsdama žiaurų rudens orą.

V Razonas šią vasarą manė labai daug ką nuveikti savo išvažiavimuose. Dėlto išanksto nusprendė parengti du išvažiavimus. Bet ant relaimės, mums taip nepavyko, kadangi vietoj dviejų, turėjome daryti net keturis, nes abudu pirmutiniai paskirtame laike neturėjo pasiekmingos vertės dėl lietaus, tai darėme antrus, kad atsiekt savo mierius. Antrieji išvažiavimai nors ir įvyko, bet toli ne toki, kokių tikėtasi, nes didžiama kuopų visai nedalyvavo.

Bet visgi šitas paskutinis išvažiavimas bus pavyzdingas tuomi, kad daug miner- villiečių dalyvavo ir dar neprigulincijų nei prie Sąjungos, nei prie Socialist Partijos. Yra viltis, kad ir tie draugai atkreips savo atyda į organizuotų darbininkų veikimus ir galės stoti į eiles kovotojų už geresnį darbininkų klesos būvį. Suvažiavime sulėsta dialogas "Rožytės su motina pasikal-

bėjimas", keliatas deklamacijų ir ilga prakalba A. Arbačiausko, V Razono organizatoriaus.

Dalyvavo veikime šios ypatos: Alena Stankevičiūtė deklamavo "Ak tu laisvė"; P. Baniulis ir O. Lukšaiciūtė iš Mahanoy City, Pa., sulėdė dialogą "Viltis ir gyvenimas". Pasikalbėjimas Rožytės su Motina apie karę; "Taikos malda" iš 46 "Laisvės" num. atlikta O. Merčiūnaitės ir M. Ramanauskienės iš Minersville, Pa.; deklamacija "Moteries viršus"—Birutė Kavaliauskaitė; "Būt Ramu"—L. Tompauskaitė, "Kodėl"—L. Kuržinskas. Visi veikėjai savo užduotis atliko kegeriausiai ir susirinkusiems viskas patiko, išskyrus vieną ar dvi moterėles, kurios nekantriai klausėsi ir murmėjo, kaip meška meskininko prispirta lpt į stulpą, kad čje "Rožytės su motina pasikalbėjimas"; ypatingai nepatiko, kada kalbėjosi apie popiežiaus malda, išleista karės sustabdymui. Bėdinos moterėlės, jeigu taip tik dvasiškų tėvelių kvailinimams, o skaito "Rožytės su motina pasikalbėjimą" už išsielą, lai nusiučia į kunigų organo "Draugo" redakciją 25c. ir atsūs popiežiaus išleista malda sustabdymui Europos karės. Lai mel- džiasi ir jos sykiu su visais vargšų mulkintojais, jei nemato, kur teisybė.

Baigianties prakalboms ir visai dienos tvarkai, perėjo kolektoirai per susirinkusius žmones ir surinko aukų V Razono agitacijai \$7.40. Rinkime aukų pagelbėjo Mahanoy City merginos A. Juskevičiūtė ir O. Lukšaiciūtė. Ir taip užbaigė dienos tvarką kuoraminiausiai. Atsisveikindami draugai atidavė vienas kitam kuogeriausius linkėjimus iki kitam pasimatymui.

J. Ramanauskas.

WATERBURY, CONN.

Dabartiniam laike Waterburyje darbininkai smarkiai sukruto ristių į uniją. Organizatoriai Amerikos Darbo Federacijos u-rijos jau turi suorganizavę jau 1,500 mašinistų ir jų pagelbininkų, laiko susirinkimus kas dieną Garden svetainėje. Iš kiekvienos dirbtuvės darbininkai išsirikino savo viršininkus ir kelios dienos atgal prisirint prie darbdavių Manvil- lės ir Farrell's mašinų kompanijos su pastatytom sąlygom 8 valandų darbo dienos ir didesnio mokesčio. Tuom kartu darbdaviai ne- išpildė jų reikalavimų. Darbininkai laukia visuotino susirinkimo, kuris atsibus 8 d. rugsėjo. Seovill's dirbtuvė yra didžiausia, dirba 6,000 darbininkų ir išdirba amuniciją dėl sąjungiečių. Matant darbininkus organi- zuojant, kompanijos pasūlė darbininkams 9 valandų darbo dieną ir subotąj nio piet nedirbti su pilna užmo- tuo nesutiko; šauksmas 8 valandų darbo dienos yra pas visus. Daugelis čionai mažesnių dirbtuvių, taip pat dirbančių priedus prie amunicijos, panašiai reika- lauja 8 val. darbo dienos ir didesnės mokesties.

Taipgi atvyko Pasaulio Pramonės Darbo unijos (I. W. W.) vadovas J. J. Etto- ras organizuoti visus darbi- ninkus į vieną uniją, imant nuo augščiausio mechaniko iki paprasto darbininko. Jau suorganizavo apie 500 italų darbininkų. Policijos viršininkai, matydami, kad Ektorui organizavimas se- kėsi, pradėjo persekioti. Po- licijos užveidė pereitoj se- rovej, bekabant Ektorui svetainėj Concordia, suare- šavo jį. Ant rytojaus buvo teismas ir nusprendė ant 6 mėnesių į kalėjimą, bet jojo advokatas apeliavojo į aug- tesnį teismą, per tai tapo paleistas po kaucija \$500.00,

VIENTAUČIAI!

Pirma, negu pirksite LAIVAKORTE, siųsute ar mainysite PINIGUS, kreipkitės per laisvą ar ypatiskai pas visiems gerai žinomą LIETUVISKĄ BANKIERIŲ

Henriką C. Zaro

Ir reikalaukite jo kurso, o tuom sučėdysite daug pinigų. JIS PRIIMA PERSIUNTIMUI ANT SUCEDIJIMO I VALDISKĄ TAUPOMĄJĄ BANKĄ AR KASĄ ir įteikia išsiuntusiam BANKINĘ KNYGUTĘ. Jo bankas po nuolatine valdžios priežiūra, todėl tavo pinigai gvarantuoti.

HENRIKAS C. ZARO, Bankierius

Metropolitan Saving Bank Building
No. 1 Third Ave., cor. 7th St., New York City

6 policijos viršininkas Beach liepė jam išsinešti iš miesto ir užoraudė kalbėti svetainėse, kaip negeisti- nam piliečiai ir pavojingam visai draugijai. Italai darbininkai labai neužganėdinti ir pradėjo dar smarkiau organizuotis. Taip pat kviečiami prie unijos lietu- viai, lenkai ir rusinai darbininkai. Visiems susivien- yjus bus geresnė progą rei- kalauti 8 valandų darbo die- nos ir didesnės mokesties.

Siame laike Waterburyj valdžia susideda iš demok- ratų ir kareči žengiant pir- myn anoj pusėj okeano ir čionai išdirbant daug am- unicijos dėl sąjungiečių. Šiam laikui jie nieko nevei- kė ant visuomeniškos dirvos ir veik niekas nežinojo, kad čia lietuvių taipgi randasi. Dauguma užsiėmė vien tik bačkųjų tuštūnimo ir kazy- ravimu. Bet pastaruoju laiku pradėjo truputį judėti.

3 d. rugsėjo buvo suauk- tas susirinkimėlis. Nors pakaktai buvo atspausdinti ir išdalinti, bet lietuvių su- sirinko mažai — daugelis visai neatėjo. Susirinkusie- ji sutvėrė S. L. A. kuopą. Geistina būtų, kad naujai susitvėrus kuopa būtų ir darbuotųsi ant visuomeniš- kos dirvos.

Reikia pastebėti, kad su- sitvėrus kuopai, jau atsiranda ir priešų.

Krak. K.

CHARLEVOI, PA.

"Šv. Baltramiejaus naktis".

28 d. rugpjūčio tulas Balt- rus apvaikščiojo savo var- duvių dieną. Užsiordieria- vo keliatą bačkųjų alaus, susikvietė savo draugus ir pradėjo "garbinti" šventą Baltrų. Begarbinant išliko ginčai, o paskui ir peštynės. Susiskaldė galvas, išsidaūžė akis, susidurskė drabužius ir sulaužė rakandus.

Reikia pažymėti, kad Baltrus save vadina susi- pratusiu ir apsišvietusiu žmogumi. Jeigu mės ap- svieta sklesime su pagelba bačkųjų, tai vargiai kas iš to išeis.

29 d. rugpjūčio buvo pas K. V. kriškštynos ir lietuvių susispešė su italais.

30 d. rugpjūčio buvo visu teismas. Visi sykiu sumo- kėjo apie \$80.00. Tai ma- tot, kur lietuvių savo kru- vinių uždirbtus centus su- krauna.

Plieno Plunksna.

FITCHBURG, PA.

Jau buvo "Laisvėje" rašy- ta, kad tula dalis mūsų jau- nimo nieko daugiau nežino, kaip tik girtuokliauti, peštis ir kazyruoti. Pastaruoju laiku buvo truputį aprimę ir manė, kad jau pradės susiprasti, bet štai vėl pra- dėjo rodyti, ką jie gali.

29 dieną rugsėjo, naktį, ant gatvės pradėjo peštis du vaiku; išslyk pešėsi kumščiais, paskui paleido plytas ir ant pabaigos pa- vartojo peilius. Kuom tos peštynės būtų užsiibaigę, sunku pasakyti, bet ant lai- mės užvažiavo automobilius ir peštukai leidosi iš vidur- kelio vienas į vieną pusę, o kitas į kita.

Laisvės Vaikas.

JUOKŲ KAŠNELIAI.



ORAKULO PATARIMAI.

Klausimas: —

Orakule! Paekspleinyk man, ar katalikai kareiviai, sėdėdami transeose, kalba dešimtis dievo prisakymų? Jeigu kalba, tai ar jie tik į tai, ką kalba? Juk ten pasakytą "neužmušk", o vėliau jie užmušinėja.

Brakšt.

Atsakymas: —

Tamsta turi žinot, jogei ponas dievas, kaip viską žinantis, iškalno žinojo, jogei bus vainos ir reikės užmušinėti, todėl jisai ant kalno Sinajaus davė žydėliui Maitiui dvejetainį savo prisakymų. Vieni tu prisakymų, kuriuos ir tamsta žinai, tinka ramybės laike, o kiti vadinasi vajuonius prisakymais ir tinka tik vainos laike. Skirtumas tarp tu prisakymų yra toks, jogei ramybės laike reikia sakyti "penktas — neužmušk, šeštasis — nesvetimotariauk, septyntasis — nevogk" ir tt., o vainos laike reikia šitaip sakyti: "penktas — užmušk, šeštasis — svetimotariauk, septyntasis — vogk" ir tt. Taigi kareiviai, pildydami "pono dievo" vajuonius prisakymus, užmušinėja, svetimotariauja ir vagia, o kunigai už tai jiems danguje vietos prašo.

Kvailys ir karvė. (Arabiška pasaka).

Senose laikuose, netoli Egipto, gyveno tulas pusgalvis, kuris taip prasigėrė, jog buvo prisipratus parduoti paskutinę karvę. Kądangi karvė buvo vienu kaulu, tai niekas jos nepirkė; atsiėjo vesti ją atgal iš turkaus. Grįždamas, sustojo po medžių pasilieti ir išsi-gerti; karvę prisiėjo prie medžio. Taip jam po medžių beniusant gerai prisilakusiam, viršūnėje, lizde, pradėjo čiauskėti paukštė. Pusgalviui išrodė, kad tai kokia moteris nori išderėti jo karvę; sakė:

"Motere Saliamono! Ar tu nori pirkti mano karvę?" Paukštė vėl čiauskėjo. "Nu, tai gerai", jis sakė; "kiek tu už ją duodi? Aš daug nereikalauju".

Paukštė vis savotiškai čiauskėjo. "Tiek to", sako kvailys; "nors ir užmiršai pasiimti pinigų, bet aš drįstu sakyti, kad tu esi teisinga moteris ir prižadėdusi dešimtį auksinių atiduosi vėliaus; aš tau karvę pabarguosiu, o pinigų ateisų pėtyčioj".

Paukštė atkartotojo savo čiauskėjimą; todėl jis karvę paliko prie medžio ir sugrįžo namon džiaugdamasis, jog gerai pelnė. Pati tuojau klausė, kiek jis gavo už karvę; jis papasakojo, jog ją pardavė teisingai moterai, kuri prižadėjo užmokėti dešimtį auksinių ateinančią pėtyčio. Pati buvo pilnai užgandėta. Atejus pėtyčiai, pusgalvis nujė atsiminti pinigų. Pirmiausiai, atsėdęs, gerai išsigėrė, paskui sako:

"Na, ponute, ar jau atnešei pinigų?" Paukštė sučiurškėjo. Pusgalvis, mislydamas, jog toji

moteris dar prašo palaukti, užpyko ir pradėjo į ją svaidyti akmenais, prisiekėdamas, jog karvę tai pasiėmė, o pinigų liepia dar laukti, nors jis ir taip jau gana ilgai palaukęs. Paukštė, nubaidyta nuo lizdo, nulėkė nuo medžio ir nutūpė netoli ant griuvėsių krūvos. Todėl jis nusprendė, jog ta moteris nori užmokėti grynais pinigais, kurie, ji sakė, yra griuvėsiuose paslėpti. Kad taip, tai gerai. Jis nuėjęs čia versti griuvėsius ir rado varinį katilą, pilną auksinių pinigų. Dabar jis pamatė, kad ta moteris jam sakė teisybę; taigi jis pasiėmęs dešimtį auksinių, kitus užvertė atgal, sakdamas:

"Tegul tau dievas atlygina už tavo teisingumą, gera moterėle!"

Parėjęs namon, pinigus atidavė pačiai ir papasakojo, jog ta moteris griuvėsiuose turinti paslėptus didelius turtus.

Jo pati, sulaukusi nakties, parsinešė visus pinigus namon; bet kvailys sakė:

"Tai labai neteisinga taip apipiešti gera moterį, kuri taip priderančiai užmokėjo už ju karvę, ir, jei nesugrąžinsi pinigų atgal, tai aš pranešiu apie tai miesto gubernatoriui".

Ji nusijuokė iš jo kvailumo, bet, bijodama, kad pusgalvis neįpildytų savo prižadėjimo, sumišlio ji suvilyti. Nuėjusi mieston, nupirko virtos mėsos ir žuvų ir, parnešusi, paslėpė trikoje.

Naktė, kada jos vyras miegojo, ji tuos pirkinius padėjo ties triebos durimis ir, paskui, ji pribūdimo šaukdama:

"Vyrel, vyrel, kelkis, dideli prajavai darosi: buvo didelė audra, — priliojo virta mėsa ir žuvimis! Eik pažiūrėti, kiek yra ties durimis!"

Pusgalvis, pamatęs ties durimis mėsos ir žuvų, patikėjo. Pati ji gerai pavaisino išlytais valgiais; bet kvailys vistiek grūmojo skūti, kad ji neteisingai apvogė taip gerą karvės pirkėją.

Antryt kvailys tuojau nuėjo pas gubernatorių ir papasakojo, kad jo pati pavogusi puodą pinigų. Gubernatorius tuojau ją suėmė ir žadėjo nubausti mirčiai, jeigu ji neprisipažins ir neatiduos tų pinigų.

"Viešpatie", ji atsiliepė; "Jūsų valia, bet aš esu neteisingai apkaltinta, nes mano vyras yra pusprotis; jos tą galite patirti, jei ji išsklausinėsite. Paklauskite jo, kada aš tą piktadėjystę tapildžiau".

Gubernatorius taip ir padarė. Kvailys atsakė:

"Tai atsitiko tą naktį, kada lijo virinta mėsa ir keptomis žuvimis". "Asile!" suriko užpykęs valdonas; "kaip tu drįsti man pasakoti tokias melagystes?!" Kas matė kada, kad būtų lijo virta mėsa ir keptomis žuvimis?"

Moteris užsigynė, jog tai neteisybė. Gubernatorius, pamatęs, kad skundėjas yra beprotis, uždarė jį kalėjimą, o jo moterį paleido. Po kiek laiko moteris pasigalėjo savo vyro. Todėl, nuėjusi pas jį imokino, kad niekada niekas nematė lyjant mėsą, bet tik vandeniu ir jis turįs taip sakyti. Paskui pranešė valdžiai, kad jau jos vyras atėnėnčią pėtyčio. Pati buvo pilnai užgandėta. Atejus pėtyčiai, pusgalvis nujė atsiminti pinigų. Pirmiausiai, atsėdęs, gerai išsigėrė, paskui sako:

"Na, ponute, ar jau atnešei pinigų?" Paukštė sučiurškėjo. Pusgalvis, mislydamas, jog toji

— Kas pernai šiuo laiku lėkė kaip sakalas, o šimtą nutūpė kaip vabalas? — Nugrius kariuomenės vadas Nikolaj Nikolajevič.

"Laisvės" knygos.

SOCIJALIZMAS — KUOMI JIS YRA IR KĄ JI ĮKŪNYT?
Parašė O. Ameringer, sultuvinio Europietis. Šia knygoje patartina perskaityti kiekvienam darbininkui. — Ir tam, kuris tiki socializma ir tam, kuris netiki. Kiekvienam socialistas, perskaitys šią knygą, galės lengvai atremti savo priešin. Kiekvienas, kas nesocialistas, šią knygą perskaičius, galės lengvai atremti savo priešin. — Ir kad tik per socializma darbininkai galės atsikelti laimę. — Gelstina, kad šią knygą rastų kiekvienam lietuvių knygynėlyje. Kaina tik 15c

LAISVAI PASIRINKTŲJŲ MIRTIN IR SLISSLEIBURGO RASTIJAI. Parašė V. Paukštys. Jėgu dar kas nežino, ką bus naujų, kurios dedasi Rusijos kašėjimuose, šio knygos negirdėjo, kiek laisvės kovotojų buvo ant caro kartų — tad perskaityti šią knygą. Čia bus atskleidžiama, kaip kaimo caro budeliai kankina nekaltus žmones ir su kokių drąsumu mūsų draugai eina ant mirties. Kaina 20c

MOTERŲ PADEJIMAS EVANGELIJAI IR APSTALIAI RASIJOS. Parašė Z. Aleksa. Ši knygelė išaiškina, kokiis moterų padėjimas buvo gilioi senovės ir kaip link moterų atsidavė Kristaus apšvietai ir patį Kristų, kurio mokslo skelbia dabartinės mūsų dvasiškia. Ypač patartina ją perskaityti moterims. Kaina 20c

GRUVESIUOSE. Parašė K. Jakubaitis. Tai yra labai smagi knyga, kuri atskleidžia mūsų liūdną likimą Lietuvos tarnaitės. Vos pražydusios pradedant protauti, tūl žlugti gyvenimo pavyje. Kas myli ekatitį gražias apykas, kaites, lai perskaito ir šią knygą. Kaina tik 15c

LAUDES DAINOS. Tai yra rinkinėlė gražiausių lietuvių dainelių ir deklamacijų. Kas nori išmokti deklamuoti gražias dainas, bet išmokti savo vaikui, lai įsigi šią knygą. Joge yra geriausias eilės Jovaro, Valdeko, Kaulės ir kitų žymyųjų poetų. Kaina tik 15c

GYVAS GRABE. Parašė Senas Vincas. Tai vienas iš geriausių nusikėsių Seno Vincas Vaizdelio. Medžiaga imta iš škotijos lietuvių gyvenimo. Kiekvienas, perskaitys šią knygą, pamatys, kokią taisybę, kokią gilią nešinę gyvena mūsų broliai. Juokio kije knygą lai išsiųsi. Kiek nori valdymo laisvės, lai perskaito ir šią knygą. Kaina tik 10c

LEKCIJOS APIE ATSKYRIMO ŽENKLUS. Parašė A. Montvilas. Tai yra parankiausias vadovėlis išmokimui, teisingai statyti ženklinius. Daug lietuvių moka rašyti, bet labai mažai yra tokių, kurie moka teisingai vartoti atskirimo ženklus savo raše. O nemokėjimas vartoti atskirimo ženklų, padaro raštą be vertės, beveik nesuprantamą kitam žmogui. Ypač šia knygą patartina įgyti kviems, nam laikraščio korespondentams. Kaina tik 10c

MOKSLAS RANKINYSTES ARBA KĄ PAŽINTI ŽMOGAUS STEITĮ IR PRAČIĄ PAGAL DAINO ŽODŽUS. Kias tuomi mokslu interesuosi, lai perskaito šią knygą. Kaina 15c

ZENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS. 15c
PASLAPTIS. 15c
GYVENIMO BANGA. 15c
REVOLUCIJOS ATBALSIAI. 15c
KONTROBANDININKAI. 20c
ISVOGIMAS IS PAVIAKO 10 ANKINIŲ. 35c
PILNIECIAI. 30c
RUTVILS, ZEMAITIOS MERGELĖ. 40c
IS DVAISKŲ TEVELIŲ GYVENIMO. 25c
SEIMYNS ISTORIJA. Kaina 25c
SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLAS. 20c
LO PAMATAI. Kaina 20c
PRASIKALTIMAI IR PRASIKALTELIAI. Kaina 10c

STEPONAIČIO RASTAI. Kaina 75c
DARBAS. Kaina 75c
RAUDONAS JUOKAS. Kaina 85c
MOTERISKE IR MEILE. 20c
GALUTINIS KLES. 10c
TIKSLAS. 10c
KAIP PADARYTI MONUS. 60c
MORALYBES ISIVYSTYMAS. 25c
DRAGULIOS IR GYVULYBŲ EVOLUCIJA. Kaina 60c
NUOSAVYBES ISIVYSTYMAS. 60c

KIEKVIENAI MOTERIEI ŽINOTINA JOSEPH LIPMAN, M. D.
Specialistas Moterikų Ligu.
314 E. 50th St., New York
OFISO VALANDOS:
Iki 10 val. rytė; nuo 1 iki 2 val. po piet ir nuo 7 iki 8 val. vakare;
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mės lėtimame ir pasakome visas ligas ir pagalbines. Iš kitur siūlome išnagrinėti goniame parūpiname vieta, kol gydas. Reikalai esant, kreipkitės, mės apšviestime ir duosime prielaidą rodą. Patarnavimas visai pigus. Neumirskite mano antraštę.

DR. J. LIPMAN
314 E. 50th St., NEW YORK, N.Y.
Kabiname lietuviškai.

PARSIDUODA SALIUNAS
už pigią kainą iš priežasties savininko nesveikatos. Salūnas randasi lietuviams, lenkams, rusams ir vokiečiams apgyventojų vietoje, 927 Grand St., kampas Catharine St., Brooklyn, N. Y.

JURGIS PALUBINSKAS.
(63—91)

ATPIGO RUSSKI PINIGAI

NAUDOKITĖS PROGA!

PENSIJININKITE!

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

PARDUODU FARMAS

36 GRAND STREET

BOROUGH OF BROOKLYN

NEW YORK

Pasekmės balsavimo A. L. A. V. Suvažiavimo protokolo.

num. kuopos	kad e. mokėtu pašelpa.	pusė įstojo kuopoms.
I	II	III
1 46 už	1 46 už	1 46 už
2 28	2 30	2 30
3 19	3 23	3 17
4 16	4 21	4 18
5 9	5 3	5 12
6 7	6 3	6 16
7 43	7 3	7 3
vi-so	161 15 123	1 134 38

Pagal didumą balsų, turės įvykti nauja tvarka nuo sausio 1 d. 1916 metų. Centras išmokės posmerčių; kuopose pasiliks pusė įstojo nuo naujų narių; vietų mokėti 50 centų, bus mokama 60c.; o Centras apmokės už organą.

J. K. Mažiukna,
A. P. L. A. Sekr.

PROTOKOLAS.

A. P. L. A. centralis komitetas laikė posėdį rugpjūčio 29, N. S. Pittsburgh, Pa.

Posėdį dalyvavo visos centrališkos komitetas (išskyrus pirmininko pageibininką).

Pirmiausia turty kontrolės komisija peržiūrėjo A. P. L. A. centro finansų stovį. Toliau įvyko kelias tarimų draugijos reikalavimai.

Centro sekretorius pranešė, kad visi A. P. L. A. susižaviavimu nutarimai priimti didžiauma balsų.

1) Svarstyta, kaip užvedus pasekmingiau naują tvarką. Pasirodė, kad nauja tvarka turi įvykti nuo sausio 1 d., 1916, tai yra, kad A. P. L. A. centras užmokėtų nariams pašelpą ir visi mokėsčiai eiti į centrą nuo naujų metų.

Nutarta, kad per šį pasakutį būtų būty sukontroliuotas visas turtas A. P. L. A. kuopų; atspausdinta tam tikros blankos dėl kuopų sekretorių, kurie turės pažymėti narių užmokesčių ir vardų užsimokėjusio nario; užvesti knygas ir tt.

2) Susausti visų kuopų sekretorius ant rugsėjo 26 d., 15 m. A. P. L. A. 7-tos k. svetainėje dėl sukontroliavimo, kiek kuri kuopa turi turto savo išde; (sektoriai turi atsivėžti su savim kuopų knygas; pirm to turi patįs atsakančiai su tvarkyti knygas).

3) A. P. L. A. 4-tos kuopos buvo pasiūstas atsiaukimas į centrą kaslinis išmokėjimo pašelpo vienam nariui (J. Paleckiu) Susižaviavimas nutarė, kad 4-tos kuopos... sugrąžinta (? Red.) komitetas nutarė ypatiskai atsilankyti ant A. P. L. A. 4 k. susirinkimo ir pranešti žodžiu.

4) Tarta kaslinis išmokėjimo posmerčių mirusio nario 4 k. (K. Grebliausko); minėto nario posmerčių reikalauja pusbrolis (Grebliauskas), bet velionis yra palikęs Lietuvoj motiną ir brolius. Nutarta velionio posmerčių neismokėti jo pusbroliui, kol nepristatys iš teismo tikro paliudijimo, kad gali paimti tą velionio turta.

5) Išmokėti iš A. P. L. A. centro 100 dol. dėl A. P. L. A. 3 k. pašelpo, nes trečia kuopa turi didelį nedatekčių pašelpo piniguose.

6) Atspausdinti paliepiamai išmokėjimui rasyčių. J. K. Mažiukna,
A. P. L. A. Sekr.

Sekretoriaus pranešimas. Rugpjūčio 15 d., 1915 m.,

susitvėrė A.P.L.A. 8 kuopa S. S. Pittsburgh'e iš (kiek? —Red.) nariu. Visoms A. P. L. A. kuopoms išsiuntinėjam nominacijų blankas. Kuopos malonėsit nominuoti viršininkus į centrališką valdybą ant 1916 metų; nominacijos blankas sugrąžinkit centro sekretoriui neveliau, kaip spalio 15 d.

Pasarga: — Nominuotų narių vardus reikia pilnai paminėti ir paženklinėti, kurios kuopos kiek balsų gavo nominacijoj ir į kokius urėdus. Taipgi nepamirškite šiais metais nominuoti narius ir turty kontrolės komisijs.

Visas centrališkas komitetas turi susidėti iš šios šalies piliečių, todėl ir nominuodami žiūrėkite, kad būtų pilietis, nes ne pilietis bus išbrauktas iš nominacijos blankų.

J. K. Mažiukna,
A. P. L. A. Sekr.

DAKTARAS

Matulaitis

419 BOYLSTON ST., BOSTON, MASS.

Netoli didžiojo miesto knygno. Office valandos: nuo 10—12 valandai. 7—9 v. vakare. Šventadieniai nuo 10—4 v. po pietų.

PATAISAU RASTUS.

Jei norite, kad jūsų korespondencija, polemika, straipsnis, eilės ar kokis kitas raštas tilptų bile katraime laikrašty arba galėtų būti spausdinamas į knygutę, siųskite man kad ir prasičiausiai parašytą rankraštį, o aš perrašysiu ir sutaisyti taip, kad jis pilnai geras bus ir visur tiks.

Pataisau draugijoms konstitucijas, išverčiu raštus į kitas kalbas ir sutaisau patraukiančius plakatus ir apgarsinimus. Už smulkus darbus imu po 1 dol., už stambesnius pagal sutartį.

A. ANTONOV

1422 Fulton St., Chicago, Ill.

"Laisvė" siunčia pinigus į Lietuvą žemiau nurodytu kursu. Tas kursas pinigų tik ant trumpo laiko.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieskau V. Mekšraičio, J. Apanavičiaus ir J. Raulinaičio. Visi suvalkų gub., Naumieskės parapijos, Raguolų kaimo, Mekšraičių Rudžių kaimo. Meldžiu atsišaukti. J. Kasiulaitis
16 N. Emerick St., Shenandoah, Pa.

Pajieskau B. Bitino ir A. Naumėko. Abu suvalkų gub., Plokečių gminu; turiu svarbų reikalą. Jie patįs arba kas žinot, malonėsit pranešti šiuo adresu:

A. Dendoraitis
30 Watson St., Paterson, N. J.

Pajieskau Liudviko Naino, vaikiną 15 metų amžiumo, 10 mėnesių atgal išvažiavo iš Pittsburgh nezinau kur. Paieina iš Lietuvos, Kauno gub., Šiaulių pavieto, Gruzdžių volosties, Karvelių sodžiaus. Jis pats lai atsišaukia ar kit. Kas duos žinią apie jį, gaus dovaną \$5.00.

Mr. Jos. Paleckis
1248 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. (74—78)

Pajieskau darbe prie drožimo iš medžio visokių stovylių, (figūrų) taip pat ir iš gipso dirbu, taipgi sugebiu pamaleuoti ar nupiešti kas papulgt. Ši skulptūros darba esu praktikavęs per 25 metus Europoje. Šioje šalyje nežinau, kur randasi tokių žino tokią vietą) pranešti man per laiską, už ką netik dėkingas būsiu, bet ir atlyginu. Su pagarba.

JUOZAS VINAUTAS
364 E. 116th St., Kensington, Chicago, Ill. (72—75)

DIDELĖS DOVANOS! Kas užrašys pas mane "Laisvė" ant metų ir prisius 125, tas gaus dovaną "Sakę" ant dėjo meto arba

Skaudėjimai Strėnose

ir šonuose greitai prašalinami vartojant

Severa's Gothard Oil.

[Severos Gothardiškas Aliejus]

Jis yra rekomenduojamas lokaliame vartojimui prie

reumatizmo, neuralgijos, išsinarinimo, pasižeidimo, ištisinio, ištisinio gyslių, sustingusių sąnarių ir raumėnų, mėšlungio, skaudėjimo ir gelimo.

Linimentas iširto gerumo. 25 ir 50 c.

Severos preparacijos visur parduodama, pas visus aptiekinius. Žiūrėk, kad būtų Severos, neimk kitokių. Jei jusų aptiekininkas neturi, tai kreipkitės tiesiog pas

W. F. SEVERA CO., - Cedar Rapids, Iowa.

Mr. Stephan Plac...
ko iš Marietta, N. Y., šitai mums rašė:

"Man skaudėjo strėnos ir šonai ilgai, kaip per penkis metus. Bandžiau visokius gydymus ir viskas buvo veltui. Pasakui at rašau Severos aliejaus. Jis mane išgydė. Aš bandžiau ir gydytojų, ir skaudėjimą išgydė. Aš sakau, jog tas taupig goral dėl skaudėjimų kojos, ir galia rekomenduoti tiems, kurie kenčia lokaliu skaudėjimu arba gelimu."

Žaidzos. Ibrėžimai, įrašyti į aliejaus, įskaitant skaudėjimą, sąnarių, karbunkulų, arba nudegimų, nusiplikinimą, apdegimą greitai pagita, kuomet

SEVERA'S Healing Ointment [Severos Gydanti Mosis] vartojama. Kaina 25c.

knų "Laisvės" išleisti už 75c. Tos dovanos bus duodama tik naujiems skaitytojams. Todėl, jei pats skaitai "Laisvę" priskalbink kitą užrašyti ir gausi dovaną. Pinigus siųskit šiuo adresu:

M. M. PURVENAS
Box 181, E. Arlington, Vt. (Sept. 10 to Oct. 10)

DVI FARMOS.

Viena farma turi 42 akrų žemės, ir ant farmos randasi staba, turinti keturis fūmus, kur visas turkis (farma ir namai) parduoda už \$1,400. \$900 iš kaimo reikia imokėti, o likusieji ant išmokėsio. Antra farma, turinti 80 akrų žemės, vieną staba, kuri turi septynis kambarius, parduoda už \$4,200. \$2,000 iš kaimo imokėti, o likusieji ant išmokėsio. Norintieji įgyti minėtas puikias ūkes, malonėsit kreiptis šiuo adresu:

P. LAIKS,
Rocks Co., R. F. D. 1, Box 94
Kintonsville, Pa. (72—75)

PUIKIOS ATVIRUTĖS.

Atvirutės 4 rūšių, kurias išleido Worcesterio L. S. P. Komitetas, nuo kurių pelnas eis sušelpimui mūsų brolių, nukentėjusių nuo karės. Kaina labai maža. Kas prisius 10c., tas gaus 4 atvirutes, kas prisius 25c., tas gaus 12. Labai būtų gerai, kad atsiųstų platintoj.

Pinigus ir laiškus siųskite: P. A. DEDYNAS
1 Worth St., Worcester, Mass.

UŽGANEDINTAS

Geru pataisyti!

Gvarantuotas ant

20 metų!

Uždejamas keparaitės 22 k. ... \$5.00
Užplombavimas 50c ir augščiau.
Išvalymas ... 50c
Užplombavimas aukso ... \$1.00
Skaudantį dantį duok ištrauktį ryte, o vakare apžiūrėt.

SANITARY DENTAL PARLOR

307 Bedford Ave., Tarpe 2-ros ir 1-mos gatvių

BROOKLYN, N. Y.

Kalbame Lietuviškai.

Zalposey Pinigai!

Pas mane galima gauti netikrų poierinių pinigų. Jie taip gerai padaryti, kad sunku atskirti nuo tikrųjų.

Tokie pinigai reikalingi teatrus lošiant, arba kas nori pasididžiuoti turtingu esąs.

Kas nori tokių pinigų, prisiuskite \$1.00, o mes prisiusime visokios rūšies pinigų pažirėjimui.

Adresuokite: K. J. Intas
P. O. Box 73, Chicago, Ill. (70—73)

Jonas MATHUS

GERIAUSIAS DIDIAUSIAS IR SVARIAUSIAS LIETUVIŠKAS VISAUS BOSTON.

Sveiki geriausios rūšies gėrimai ir užkandžiai. Patarnavimas priimančias. Atsilankykite, o patieklinas.

JONAS MATHUS (Lietuviškas Savininkas)

342—344 W. Broadway So. Boston, Mass.

(Dobilai kienų nuo Lietuvių Labdarystės Draugijos name)

Akušerka

Pasigal kurgu Women Medical College, Baltimore, Md.

Pasigal kurgu atlieka savo darbą prie širdymo, taipgi suteikia visokias rodis ir pagalbą invazivose moteriškos ligos.

6 Loring st., Boston, Mass. (72—75)

F. Stropiene, 6 Loring st., Boston, Mass. (72—75)

Kas užrašys pas mane "Laisvė" ant metų ir prisius 125, tas gaus dovaną "Sakę" ant dėjo meto arba

× 1 2 × 1 2 3 4

Mylėtojai: muziką ir dainas, 8 lekcijos lietuviškoj kachoj, išimokimino (notų) "Gaidų" ant visokių instrumentų, kad ir nesi maites gaidų, išimokė be mokytojo, kuriam mokėtum 50c už 1 lekciją. Knyga \$1.50, parduodu už \$1.00. Adresuokite: G. A. BARONAS
McKees Rocks, Pa.

Tal. 3334 -responat.

Puikiamai lietuviams vieta pas P. DRAGELI.

Skanus alus, gardi arčia, žalias, visokios vynos, kvepeni, cigalai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl miltinų Nepamirškite mėsos atskaidymo vietos, o būsite užgandinti.

73 Grand st., Brooklyn, Palet Wythe Ave.

DRAUGIJOS, kurios apsirinko "Laisvę" savo organu:

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGIJA, WAUKEGAN, ILL.

Valdybos vardai ir adresai:

Pirm. J. Bastis
1330 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.

Pirm. pageibin. M. Ambrazaitis
1421 Lincoln St., Waukegan, Ill.

Protokolų sek. St. Deikus
721 Cummings Ave., Waukegan, Ill.

Fin. sek. V. Rudzinskis
1408 Victorian St., Waukegan, Ill.

Kaslerius M. Kairaitis
166—168 St. North Chicago, Ill.

Kasos Globėjai: J. Vacis, 1349 Lincoln St., Waukegan, Ill. 2. M. Rekis, 1329 No. Jackson St., North Chicago, Ill.

Marsalka K. Navickas
1420 Victorian St., Waukegan, Ill.

Susiurinkimai atsiūda pirmą nedidelį dienį po 12-tai dienai kiekvieno mėnesio, pirmą val. po pietų P. Deikus svetainėje, 10th gatvė, North Chicago, Ill.

LIETUVIŲ APSIVIOTOS DRAUGIJOS, BROOKLYN, N. Y. VIRŠININKŲ ADRESAI.

Pirmininkas S. Vaičekas, 183 Roebeling St., Brooklyn, N. Y.

Protokolų raštininkas A. Petras, 183 Roebeling St., Brooklyn, N. Y.

Finansų raštininkas J. Plekaitis, 228 Madison St., Hoboken, N. J.

Išdinkas B. Vaičekas, 526 39th St., Brooklyn, N. Y.

DIDŽIOJO NEW YORKO LIETUVIŠKŲ DRAUGIŲ SĄJUNGOS VIEŠŲ REIKALŲ KOMITETAS:

J. Neviackas (pirmininkas), 183 Roebeling St., Brooklyn, N. Y.

F. Deivikas (sektorius), 283 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

W. Vikertas (išdinkas), 110 Ainslie St., Brooklyn, N. Y.

F. Klavinskas, 241—3 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

V. Kazlauskas, 268—40th St., Brooklyn, N. Y.

K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y.

V. A. Zapietis, 183 Roebeling St., Brooklyn, N. Y.

K. Kreivėnas, 550 W. 52 St., New York City.

J. Simaitis, 174 Broadway, Brooklyn, N. Y.

J. Parulis, 183 Roebeling St., Brooklyn, N. Y.

Draugijų Sąjungos rekomenduojamas tiumocius:

Jonas Samulevičius, dirba Bushwick banko, 726 Grand St., Gvėna 465 cap St., Brooklyn, N. Y.

DR V. K. DRAUGIŲ VIRŠININKAI IR JU ADRESAI:

STEGER, ILL.

Prezidentas A. Box 200, Steger, Ill.

Vice-Prezidentas A. Atkeičinas, Box 566, Steger, Ill.

Protok. raštininkas J. Dambrauskas, 366 Steger, Ill.

Išdo raštininkas V. Malinauskas, Box 517, Steger, Ill.

Išdinkas (kaslerius) T. Šnektis, Box 482, Steger, Ill.

Knygyno raštininkas F. Struza, Box 568, Steger, Ill.

Knygyno išdinkas J. Dambrauskas, Box 407, Steger, Ill.

Susiurinkimai atsiūda po pirmą kiekvieno mėnesio nedidelį, P. A. S. Savičiaus svetainėje.

LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖ

COLLINSVILLE, ILL. VALDYBA:

Pirmininkas — J. Čebanaukas, 420 S. Cheenut St., Collinsville, Ill.

Pirm. pageibininkas — M. Raskas, Vandalia Box 160, Collinsville, Ill.

Nutarimų Rašt. — A. Dzidolikas, 368 E. Weckliff Ave., Collinsville, Ill.

Fin. Rašt. — J. Baronas, 500 S. Clinton St., Collinsville, Ill.

Išdinkas — J. Willumat, 337 Central Ave., Collinsville, Ill.

Organų užurtojas — V. Raudonius, 306 Strong Ave., Collinsville, Ill.

Susiurinkimai būna kiekvieno mėnesio 1-mą ir 3-čią nedidelį, 1-mą valandą po pietų, šalie salėje, kampas E. Main ir N. Morrison Ave., Collinsville, Ill.

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖS, ROCKFORD, ILL., VIRŠININKŲ VARDAI IR ANTARAŠAI.

Pirmininkas P. G. Aleksinas, 1436—7th Ave.

Vice-pirmininkas F. Raskėvičius, 639 Island Ave.

Protokolų raštininkas Ona Ubalaitė, 1214 West St.

Finansų raštininkas J. Struza, 1126—8th St.

Išdinkas St. Busininkas, 639 Island Ave.

Kasos Globėjai: M. Geruliotis, 1109 S. Winnebago St.

Ona Savrasėvičiūtė, 639 Island Ave.

Marsalka A. Neverauskas, 411 So. Church St.

A. P. L. A. DR-JOS CENTRO VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI:

Centro pirmininkas P. Liepus, 226 Magazine St., Carnegie, Pa.

Centro sekretorius J. Mažiukna, 1111 Market St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Centro išdinkas K. Varasla, 12 and Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.

Tarų Kontrolės Komisija: J. Gataveckas, 109 Cross St., Carnegie, Pa.

M. Uriakis, 231 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

P. Samulionis, Box 63, Mc Kees Rocks, Pa.

Kuopų sekretorių adresai:

1 kuopos, J. K. Mažiukna, 1111 Market St., N. S. Pittsburgh, Pa.

2 kuopos, P. A. Samulionis, P. O. Box 63, McKees Rocks, Pa.

3 kuopos, J. Galdinas, P. O. Box 118, Laupurex, Pa.

4 kuopos, J. Raskas, 2104 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.

5 kuopos, P. Petrauskas, Post office Cuddy, Pa.

6 kuopos — J. Pukas, Box Lock 476 Export, Pa.

7 kuopos S. Kirnius, 2220 Tustin St., Pittsburgh, Pa.

ADRESAI VIRŠININKŲ "LIETUVOS BALSŲ" DRAUGIJS, KENOSHA, WIS.

Pirmininkas A. Pakšis, 462 Jenne St.

Vice-pirmininkas K. Brazovicius, 266 Exchange St.

Protokolų raštininkas F. Bartkus, 1055 Jenne St.

Finansų raštininkas K. Arlauskis, 818 Jenne St.

Išdinkas J. Sereikis, 670 Jenne St.

Išdo globėjai: J. Sukelis, 266 Exchange St., J. Bagdona, 14 Congress St., J. Bagvilas, 858 Dayton St. Maršalkos: V

VIETINĖS ŽINIOS.

Pereitą četvėrą atsibuvo prakalbos Tautiškame Name, kurias parengė pirmoji kuopa Liet. Darbininkų Literatūros draugijos. Kadangi buvo baisiai karšta, tai publikos nelabai daug teprisirinko.

L. Prūseika papasakojo apie lietuvių literatūros plėtojimą ir nurodė, kokių tikslų susitvėrė minėta draugija. Kalbėtojas tvirtino, kad greitai draugija turės tūkstantį narių. J. Neviackas kalbėjo apie apšvietos reikalingumą. Pirmininkavo J. Stanisikas.

Prie kuopos tuojau prisirašė 7 nariai, o daugelis žadėjo ateiti ant pirmo mitingo ir prisirašyti.

Klausojo.

Pereitoj pėtnyčioj įvyko prakalbos ant kampo Grand ir Berry Sts. Prakalbas parengė L. S. S. 19 kuopa. Kalbėjo drg. J. Bekampis iš So. Bostono ir drg. J. Sukys. Publikos buvo gana diki. Drg. J. Bekampis, tik ką pribuvęs iš So. Bostono, žadėjo apsigyventi šiame mieste ir ieškoti darbo.

Central brooklyniečių atyčiai.

Visiems Central Brooklyniečių socialistams ir simpatizatoriams (pritarėjams) socializmo idėjai, pranešama, kad šia pėtnyčia (17 d. rugs.) p. Millerio sveitincėje, po N 27 Hudson Ave., bus tam tyčia sukuriamas susirinkimas, kad pasikalbėtum, kaip smarkiau parvartoti socialistišką agitaciją Central Brooklynie.

Visi pritarėjai meldžiami būtinai atsilankyti. Į tą susirinkimą atvyks ir draugai iš 19 L. S. S. kuopos. Pradžią susirinkimo 8 val. vakare.

Extra mitingas.

Sį četvėrą, 8 val. vakare, "Laisvės" ofise bus extra susirinkimas pirmosios kuopos Liet. Darbininkų Literatūros draugijos.

Pribaukite visi nariai ir būtinai atsiveskite nauji. Bus nominacija kandidatų centro komiteta.

Komitetas.

Fėrai Lietuvos šelpimo Fondo naudai.

Draugijų Sąjungos Viešų Reikalų Komitetas skyrė su vietiniu Lietuvos šelpimo Fondo Komitetu nutarė parengti fėrus L. S. F. naudai. Fėrai prasidės 6 dieną lapkričio (November) ir tęsis ištisą savaitę. Jau išrinkta kelias kolektojų, kurie vaikščios po biznierių ir rinkis daiktus fėrams. Visų eukautojų vardai ir paaukauti daiktai bus pagarsinti "Laisvėje".

Gerbiamieji brooklyniečiai! Jeigu turit savo namuose kokį nors atliekamą daiktą, paaukauskite jį L. S. F. fėrams. Tuos daiktus atneškite į "Laisvės" ofisą ir pridaukite V. A. Zaperiakui, finansų sekretoriui.

Nesigailėkit aukauti, nes tas eis dėl sušelpimo mūsų nelaimingų brolių Lietuvoje.

Varde Komiteto J. Neviackas.

13 d. rugsėjo bus susirinkimas L. S. S. 19 kuopos Tautiškame Name; pradžia 8 val. vakare. Visi kuopos nariai būtinai privalo atsilankyti, nes turime daug svarbių dalykų. Reikia pastebėti, kad pastaruoju laiku mūsų draugai atšalo nuo mitingų ir mažai lankosi. Tokie apsirėišimai labai peiktini. Dabar, kada esame susivieniję su Socialist Party, turime daug daugiau reikalų, tai ir į susirinkimus privalome visi lankytis. Komitetas.

Lietuvių Kelionei Pašelpo draugystės 1 kuopa išrinko naują valdybą; į valdybą įėjo šie draugai: pir-

mininku F. Kalpokas, protokolų sekretorium M. Viltraikiūtė ir išdininu O. Kriaučiūnienė.

15 d. rugsėjo bus ekstra konferencija Lietuvių Kelionei Pašelpo draugystės. Tikimės, kad konferencijoje bus sutvarkyta visi reikalai, kurie iki šiol ejo nenormališkais vėžėmis.

Geistina būtų, kad vietos ir apielinkti lietuviai, kurie simpatizuoja mūsų draugystei, prie jos prisirašytų.

Narys.

Darbo departamentas praneša, kad šiemet imigracijai labai nupulsi. Liepos mėnesį išvyo į Suvienytas Valstijas atvyko 21,504 ypatos. Tame skaičiuje iš Anglijos 2,787, Graikijos—2,314, Italijos—1,913, Irlandijos—1,530 ir Meksikos—1,121; likusieji iš įvairių šalių.

Ketverge, 16 d. rugsėjo Tautiškame Name bus mėsos susirinkimas Lietuvių Apšvietos draugijos; pradžia 8 val. vakare.

Visi draugijos nariai privalo atsilankyti ir dar po vieną naują narį turi atsi-

vesti.

Sekret. A. Petraška.

New Yorko valstija turi apie 10 milijonų gyventojų. Iš to skaitliaus New Yorko mieste gyvena 5,066,222.

New Yorko gyventojai dalinasi sekančiai: Manhattan daly gyvena 2,143,061, Brooklyn—1,803,191, Bronx—622,635, Queens—398,651 ir Richmond—98,684.

Viso labo 5,066,222. Manhattan daly gyventojų skaitlius puola, o visose kitose dalyse kyla.

Už platinimą knygelės 30 dienų kalėjimo.

Kaip žinoma, Suvienytų Valstijų valdžia baisiai persekioja tuos žmones, kurie suteikia informacijas, kaip moterims apsaugoti nuo kėdikių. Tūla laiką atgal New Yorko buvo patrauktas teisman W. Senger už tai, kad jis platino savo pačios parašytą knygelę "Kaip apribuoti skaitlių kėdikių?" New Yorko teisėjas nuteisė \$150 baudmės užsimokėti, arba 30 dienų kalėjime atseidėti. W. Senger atsisakė pinigiską baudmę mokėti ir pasakė, kad sutinka 30 dienų kalėjime seidėti. Publika, kuri susidėjo daugiausiai iš moterų, W. Sengerį pradėjo sveikinti dely plūjimu.

Pastaruoju laiku Coney Island, kur New Yorko žmonės suvažiuoja maudytis, jau trečią didelę ryklę pagavo. Ryklė—tai bjauri žuvis, kuri nuo žmogaus nebėga, bet pamačius užpuola. Pastaroji ryklė buvo 14 pėdų ilgio. Žvejai kankinosi tris valandas, pakol ją ištraukė iš vandens. Kada jau buvo ištraukta iš vandens, tai ji pagriebė detektivą už rankos ir smarkiai sužeidė. Žvejai buvo žemi ryklę užmuše.

Pirmiaus pagautos dvi

ryklės buvo truputį mažesnės.

Trylika New Yorko kapitalistų turi Manhattan už \$205,104,875 nuosavybės. Stai tų viešpačių pravardės: Astor, Vanderbilt, J. P. Morgan, E. H. Van Ingen, Wendel, Golet, Ehret, Gerry, Charles F. Hoffman, William R. H. Martin, Eugene Hoffman, O. B. Potter ir Rhinelander.



Vietinė mokykla amatų, soferių lenkiškos kalbos. Rulėni visada yra reikalaujama daug soferių, todėl kam būtų darbo, jeigu galima uždirbti po \$15.00 iki \$30.00 kaip soferiu. Šia mokykla išmoka tikrai soferiu per keturias nedėlias. Galima mokintis dienomis ir vakarais. Gvarantuojame, jog laisvius gausite. Kaštuoja tik \$15.00.

INTERNATIONAL SCHOOL OF AUTOMOBILE ENGINEERS
117 E. 40th St., New York, N.Y.



JOHN KULBOK CAFE

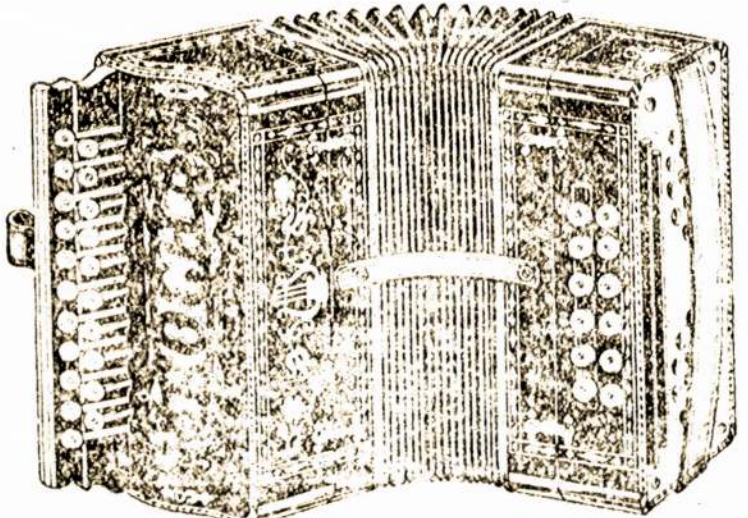
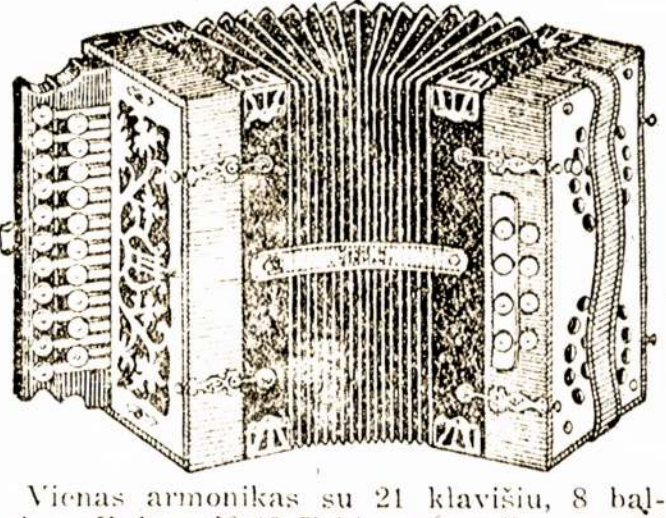
Zinoma, kad visi biznierių savo biznį geria. Čegaras, nors kaip kopūsto lapas, bet garbėžiai kepa. Nėbū, kokis gerimas, kaip raugulas, bet sako, kad skaniausias. O man rodos, jis. Zinoma, vieta atskanti de' pakeičinę. Kambariai u visais parankumais. Prašau kreiptis į tą vietą, o būsit užgandinti.

JOHN KULBOK Locininkas
291 Wythe Ave., Corn. 301st St. BROOKLYN, N. Y.

PIGUS IŠPARDAVIMAS.

GERIAUSI MUZIKALISKI INSTRUMENTAI AMERIKOJE.

Visi žemiau paminėti instrumentai siunčiami gavus vieną dolerį rankpinigių su tiesa peržiūrėjimo pirm užmokėjimo pinigų.

Vienas armonikas su 21 klavišiu, 8 balsais. Kaina \$8.00. Tokia armonika su 21 klavišiu, 12 balsų, su plieniniais balsais Kaina \$12.00.

Geriausia dvieilinė Vienos Armonika su visais push-balsais, minomi ir maroniniai balsai. Viskas kvotivėriaujai padaryta. Prima 4 balsų, sekunda basų dailis, 6 tonų. Išduoda malonų balsą.

KAINA 32 dol. Tokia pat armonika dviejų tonų KAINA 25 dol.

Visi užsakymai išsiunčiami ta pačia diena. Prieš išsiunčiant siuntinys patikrinamas geriausias specialistas—meistras, todėl nei jokio susigadinimo negali atsitikti. Reikalaukite iliustruoto katalogo, kuris siunčiamas dykai.

MOSCOW MUSIC CO.
Dept. M
52 CANAL STREET, NEW YORK, N. Y.

Nuo 1884 metų dar niekas neatsimena New Yorko tokių karščių, kaip kad dabar buvo. 9 d. rugsėjo temperatūra buvo pakilus iki 90 laipsnių. New Yorko 4 žmonės mirė nuo karščio ir daugelis susirgo nuo saulės spindulių. Tik 1884 metais New Yorko 9 d. rugsėjo temperatūra pakilo iki 100, iki 92 laipsnių, o ant rytojaus, t. y., 10 d. rugsėjo, temperatūra pakilo iki 100.

DIDI NAUJIENA BROOKLYNO LIETUVIAMS!

Turime už garbę pranešti vietos lietuviams, kad mes jau atidarymė kita APTEIKA po N410 So. 2nd St. ir kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y. (tėriauusiai lietuviams apgyventoj kolonijoj). Mūsų Aptiekėj randasi įvairiausių chemikalų, parfumų, traukiančių įvairių guminų prietaisų, specialisčių diržų sustiprinimui vidurių ir tt. Receptus sutaishon kogeriausia ir pigiausiom kainom.

Mūsų Aptiekėj dirba tie žmonės, kurie Lietuvoj dirbo aptiekose ir turi gerą praktiką. Kalbame Rusiškai, Lenkiškai ir Lietuviškai.

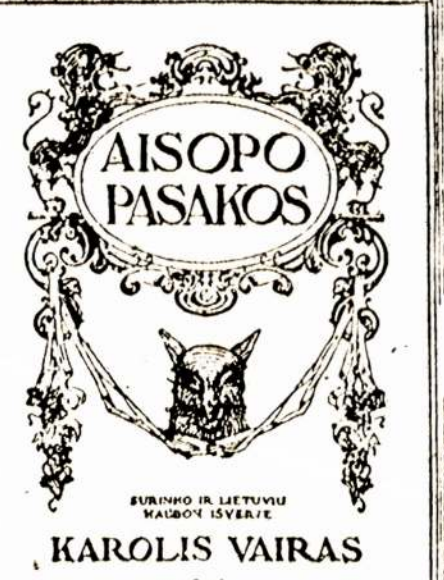
I. SHAPIRO, Lietuviškas Aptiekorius
410 So. 2nd St., kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Skiyrius: 745 Driggs Ave., kampas 2nd St., Brooklyn, N. Y.

AISOPO PASAKOS.

Didelė knyga 360 pusl., 110 paveikslų, 310 pasakų. Tinkami pamokiniams seiniams, jauniems ir mažiems. Popierios apdaruose \$1.25.

Reikalaukit iš "Laisvės" redakcijos.

183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.



Užlaikau Gramofonus

SU LIETUVIŠKOMIS DAINOMIS. REKORDAS PREKIUOJA tik 75c.

Naujausias Lietuviškas Sappininkas Dydzio 5 x 64, su 310 paveikslėlių. Kaina . . . 50c. Agentams duodame 60%

W. S. WAIDELIS, 112 Grand St., B'klyn, N.Y.

NAUJA KNYGA

Tik ką išėjo iš spaudos garsaus rusų rašytojaus LEONIDO ANDREJEVO

Raudonas Juokas

Toje knygoje aprašoma visos karės baisybės. Ją perskaitys jauties, lyg kad pats buvęs ant karės lauko. Todėl pasistengk tuojau perskaityti.

KAINA 35 centai.

Reikalauk šiuo adresu: "LAISVĖ" 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

SERGANTIEJI!

Ar nustojote sveikatą iš priežasties ligos?

Diena po dienai, metas po metų užsilimu gydymu sergančių žmonių. Persistatykite sau, kiek as išgydžiau, kiek palinkėjimau gyvenimą. Jeigu jums gyvenimas įkirejo varojant visokias gyduoles ir jaučiate nuolat blogiau, tuomet, nieko ne-laikdamas, kreipkitės pas gerai suprantantį daktarą ir specialistą

DR. LEONARD LANDES

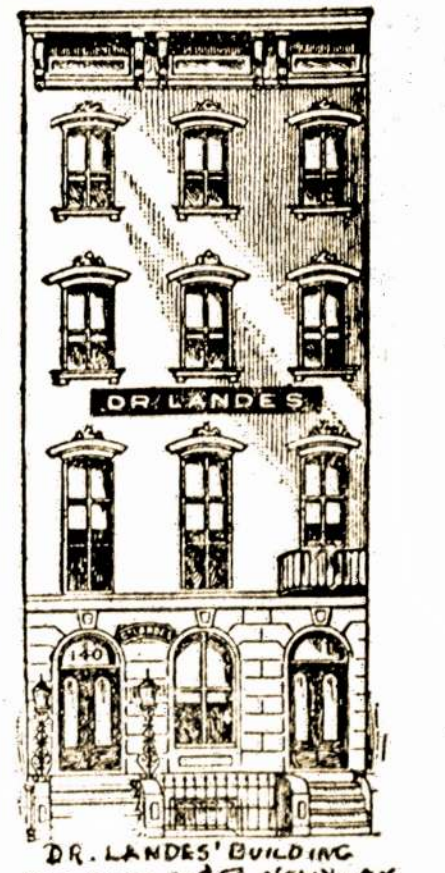
Jis jums be pinigų patars, ką daryti, kad išgelbėt gyvastį, ir pasiūkins apie ligą. Gyda per 20 metų visokias ligas u didžiausiomis pasakmėmis, kaip tai: nusilpnėjimą, užsikrėtimą kraujo, pilvo, širdies, plaučių, jankų ir tt.

Dėl gydymo nervų ir lytiškų ligų turiu visiems gerai žinomą elektriską aparatą ir X-spindulius, per kurių matyt kliaurū kūno. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėl to, kad labai brangūs. Chemiškai ištyrinėjimas šlapumo. Neatidėliokite ant rytojaus, bet tuojau ateikite pas gerai žinomą

DR. LANDES

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Sventadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 po pietų.

140 E. 22nd St. (Lexington ir 3rd Ave.) New York City



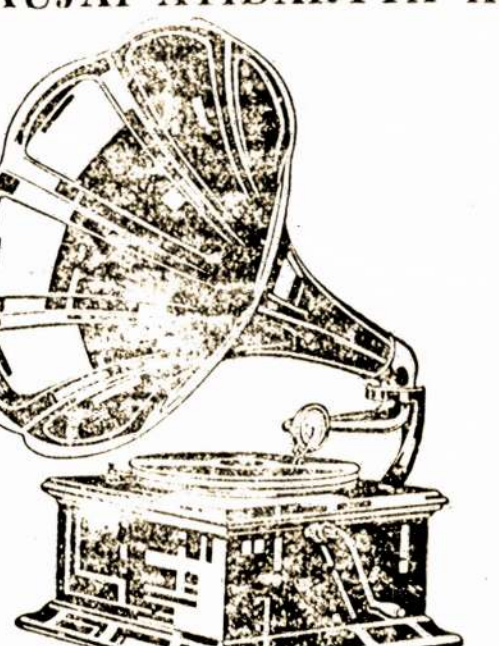
Naujausi = Lietuviški Columbia Rekordai

Su lietuviškomis dainomis ir šokiais ant abiejų pusių. Kaina 75c.

Galima gauti pas J. GIRDES 103 Grand St., Brooklyn, N.Y.

E 2339. SERIAU ŽIRGELI. Duetas.
E 2340. DIEDUKAS. Polka. Prince Vaiskava Kapelija.
E 2341. VILNIAUS RUTA.
E 2342. "DRINPOLIS". Maršas. Kolumbijos Orkestra.
E 2343. KAS SUBATOS VAKARELI. NUOSTAIJE. Maršas. Republikonų Gvardijos Orkestra.
E 2344. SIUVEJA. Monologas.
E 2345. PO DUGALVIU ERELIU. Maršas. Prince Vaiskava Kapelija.
E 2346. ANT VIENOS GALVOS. Monologas.
E 2347. ŽIAVU MARŠAS. Prince Vaiskava Kapelija.
E 2348. PAMYLEJAU VAKAR. DRAUGE. Polka-Mazurka. Griežė Republikonų Gvardijos Orkestra.
E 2349. MANO LAIVAS. SVEIKATA. Maršas. Griežė Prince Vaiskava Kapelija.
E 2350. EINU PER DVARELI. GAILA TEVYNES. Maršas. Republikonų Gvardijos Orkestra.
E 2351. PER GIRIA GIRIALE. LINKSMINKIMES. Polka. Prince Vaiskava Kapelija.
E 2352. PER ŠILĄ JOJAU. ŽYDAS STATINEJE. Polka. Kolumbijos Orkestra.
E 2353. SAULELE NUSILEIDO ir MARŠAS. Prince Vaiskava Kapelija.
E 2354. LIETUVA TEVYNĖ MŪSŲ ir TYKIAI NEMUNELIS TEKA.
E 2355. BIRUTĖ ir KUR BANGUOJA NEMUNELIS.
E 2356. DARBININKŲ MARŠELIETĖ ir SVEIKIME KOVĄ.
E 2357. NEMUNO VILNYS. (Dras. V. Kudirka) Valcas.
E 2358. SUDIEV. (Dras. V. Kudirka). Mazurka.
E 2359. VARPĖLIS. (Dras. V. Kudirka). Valcas.
E 2360. MANO MIELAS. Polka.

NAUJAI ATIDARYTA KIJEVO KRAUTUVĖ GRAMAFONŲ.

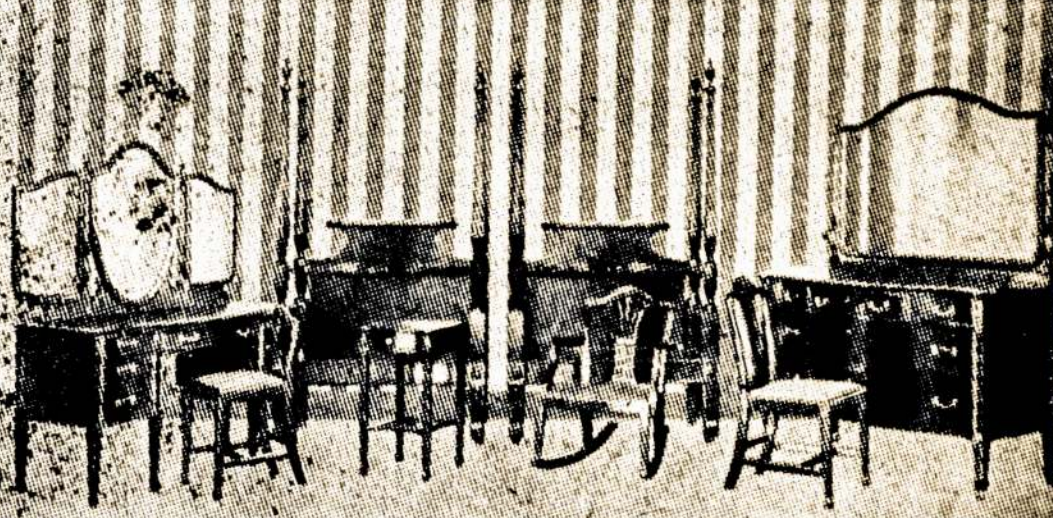


Speciališkias nužeminimas kainos ant trumpo laiko. Pasiskubinkite įgyti šitą gramafoną su 12 lietuviškų dainų 500 aditu. Kaštuoja \$12.50. Gvarantuotas ant 10 metų. Šitą gramafoną siunčiame kiekvienam su tiesa apžiūrėjimo prieš užmokėjimą pinigų. Jėgu nepatiktų, galite sugrąžinti atgal. Reikalaudami, prisiskaitė \$1.00, likusius užmokekite aplaikę tavora. Pastitike, kad tuomi gramafonu būsite pilnai užgandinti.

Kievski Phonograph Co.
4 Orchard Street, Dep. D. NEW YORK, N. Y.

M. & V. FURNITURE CO.

Maliauskas & Vidziunas, Props.



KODEL LIETUVIAI PERKA TAS MUS?

Užtai, kad mes parduodame gražius, drūtus FURNICIUS ir už žemą prekę. Palaukiam pinigų, jei kas nori arba gali išmokėti po \$1.00 ar \$2.00 į savaitę.

PATARNAUJAM GRAZIAI, GREITAI IR TEISINGAI.

687 THIRD AVE. COR. 21 STREET
BROOKLYN, N. Y.